

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	24237 Міжнародне право
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	293 Міжнародне право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24237
Назва ОП	Міжнародне право
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	293 Міжнародне право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Переполькін Сергій Михайлович, Присяжнюк Софія Юріївна, Дешко Людмила Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	10.10.2023 р. – 12.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.chnu.edu.ua/media/ensmd5pf/24237-mizhnarodne-pravo.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://www.chnu.edu.ua/media/zrhdv54k/mizhnarodne-pravo-2.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Міжнародне право» другого (магістерського) рівня Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича акредитується вдруге (сертифікат про акредитацію освітньої програми УД 25007537, дійсний до 01.07.2024). Останнє оновлення відбулося в 2023 р. ОП спирається на розвинену нормативну і матеріальну базу, має перспективи для подальшого розвитку. Освітній процес за ОП є реальним. На офіційному сайті оприлюднена достовірна та необхідна інформація. Аналіз ОП вказує на те, що програмні результати навчання були сформовані із залученням стейкхолдерів та з врахуванням досвіду вітчизняних та іноземних ЗВО. ОК складають логічну взаємопов'язану систему. Обсяг ОП відповідає вимогам законодавства. Навчально-методичне забезпечення ОП є доступними для всіх учасників освітнього процесу. ОП має потенціал до розширення кола залучених до реалізації ОП викладачів, які мають академічну кваліфікацію саме зі спеціальності «Міжнародне право». ЗВО активно сприяє розвитку професійної, викладацької майстерності НПП. Є позитивні практики у сфері освітньої, інформаційної, консультативної та психологічної підтримки бажаючих здобути вищу освіту. Наявна чітка і зрозуміла політика щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій. Матеріально-технічна база ЗВО, організація навчання за ОП, кадровий потенціал в цілому дозволяють ефективно реалізовувати ОП. В академічній спільноті сформована культура якості, доброзичлива атмосфера. Під час акредитаційної експертизи ЕГ було перевірено та уточнено інформацію, надану у відомостях самооцінювання, проведено зустрічі з адміністрацією, стейкхолдерами, адміністративним персоналом, які забезпечують якість освітнього процесу за ОП. ЕГ проаналізовано надані додаткові документи. Це дало можливість зробити висновок, що ОП «Міжнародне право» та освітня діяльність за цією Програмою відповідають усім акредитаційним критеріям.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Дослідження ОП та освітньої діяльності, що за нею здійснюється, надає можливість дійти висновку, що позитивною практикою є: 1) реальне залучення широкого кола внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів до проектування ОП 2023 р., а також прогресуюче співробітництво з Сучавським університетом (Румунія); 2) проведення опитувань ЗдВО стосовно чіткості та зрозумілості форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання; 3) включення до змісту ОП освітніх компонентів з права ЄС; 4) проведення атестації у 2 етапи: 1-ий - у формі університетського атестаційного іспиту (комп'ютерного тестування за принципами ЗНО); 2-ий - у формі ЄДКІ за спеціальністю; 5) надання ЗВО освітньої, організаційної, консультативної, психологічної та соціальної підтримки під час карантинних обмежень та воєнного стану; 6) чітка політика вирішення конфліктних ситуацій, з якою ознайомлені всі учасники освітнього процесу. ЗВО забезпечило сучасну матеріально-технічну базу, є вільний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів для всіх учасників освітнього процесу; забезпечено максимальньо безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану. ЕГ вважає позитивними наявні в ЗВО політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, зокрема, запроваджену диференціацію академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності на: а) академічну відповідальність, встановлену державою (ч. 5 та 6 ст. 42 Закону України «Про освіту»); б) академічну відповідальність, встановлену ЗВО.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ вважає слабкою стороною відсутність в текстах чинних ОП інформації про внесення до них змін протягом періоду їх реалізації. ЕГ рекомендує проєктній групі ОП проаналізувати ефективність врахування тенденцій галузевого та регіонального контексту за рахунок використання в освітньому процесі вибіркового ОК та посилити їх відображення в змісті обов'язкових ОК. Аналіз змісту Правил прийому до ЗВО в 2023 р. дозволяє ЕГ рекомендувати при їх перегляді чітко визначити на основі яких ступенів освіти (виключно бакалавра (НРК 6) чи також і магістра (спеціаліста) (НРК 7) особи допускаються до участі в конкурсному відборі на навчання на ОП «Міжнародне право» для здобуття ступеня магістра. Посилення моніторингу відповідності передумов вступу на ОП потребують також положення Правил прийому та ОП «Міжнародне право» 2023 р. оскільки положення графі передумов вступу в ОП передбачають можливість вступу тільки для вступників, що мають ступінь бакалавра зі спеціальності 293 Міжнародне право галузі знань 29 Міжнародні відносини або ступінь бакалавра зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право / ОКР спеціаліста зі спеціальності 293 Міжнародне право галузі знань 29 Міжнародні відносини, або ОКР спеціаліста зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право». Проте, Правила прийому в 2023 р. передбачають можливість вступу на ОП «Міжнародне право» для бакалаврів з усіх спеціальностей / напрямів підготовки (с. 93). У 2023 р. на ОП вступили 3 особи на основі ступенів бакалавра зі спеціальностей 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», 292 «Міжнародні економічні відносини» та 262 «Правоохоронна діяльність». ЕГ рекомендує ЗВО посилити моніторинг щодо кореляції Правил прийому та ОП з цього питання. ЕГ вважає слабкою стороною невідповідність Програми університетського атестаційного іспиту здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти вимогам Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ЧНУ імені Ю. Федьковича в частині того, що перелік професійно-орієнтованих дисциплін з яких формується програма комплексного іспиту, визначається ОПП відповідної спеціальності, а їх кількість не повинна перевищувати: ... - шести – за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. ЕГ рекомендує фаховій комісії (гарант ОПП, завідувач кафедри), що відповідає за розробку Програми університетського атестаційного іспиту, до проведення комплексного іспиту зменшити кількість професійно-орієнтованих дисциплін з яких формується програма комплексного іспиту з тринадцяти до шести. Не всі навчальні корпуси мають встановлені пандуси згідно з ДБН та інші умови для маломобільних груп. ЕГ рекомендує вжити заходів та якнайшвидше організувати відповідні умови для маломобільних груп.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Загальна мета ОП полягає у підготовці висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців зі знанням іноземних мов, які володіють фундаментальними знаннями і практичним навичками з міжнародного публічного, приватного, європейського права та національного права, здатні застосовувати отримані знання в наукових дослідженнях та професійній діяльності для ефективної роботи в міжнародно-правовій сфері, які мають відповідні компетенції, зокрема, щодо написання міжнародних проектів, щоби задовольнити ринковий попит кадрів у регіоні. Особливою складовою мети є забезпечення підготовки фахівців, які усвідомлюють свою роль в утвердженні європейських демократичних цінностей верховенства права через захист прав і свобод людини, а також обізнані у питаннях міжнародно-правового захисту прав людини в умовах сучасних гуманітарних викликів. В цілому мета ОП відповідає місії (яка проявляється в інновативності, збалансованості, успіху та реалізується через розвиток системи освіти та наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства; розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційної складової) та стратегічним цілям розвитку Університету (наприклад, підвищення якості освітніх послуг Університету та забезпечення їх відповідності національним, європейським і міжнародним фаховим стандартам; забезпечення високої якості викладання із залученням до викладання відомих педагогів і науковців, модернізація курикулуму (навчальних інноваційних планів, програм, змісту навчання) Університету, запровадження в Університеті новітніх та інноваційних методів, підходів, форм і технологій навчання та доступу до сучасної техніки й інфраструктури, посилення науково-експертного супроводу розвитку системи освіти Чернівецької області, забезпечення ефективної взаємодії та співпраці із стейкхолдерами, активізація діяльності Університету в міжнародному та європейському освітньому просторі, дотримання основних принципів національно-патріотичного виховання: громадянсько-патріотичного, духовно-морального, військовопатріотичного та екологічного та ін.), що закріплені Концепцією розвитку ЧНУ імені Ю. Федьковича на 2023-2026 рр. (<http://surl.li/lwxuk>) та Стратегічним планом розвитку ЧНУ імені Ю. Федьковича на 2019-2026 рр. (<http://surl.li/lwxtj>). Місія та стратегічні цілі розвитку Університету передбачають можливість подальшого вдосконалення ОП для задоволення наявних і майбутніх суспільних потреб. Зі слів декана юридичного факультету рішення щодо відкриття та подальшого функціонування ОП приймалися на підставі затребуваності з боку ЗдВО. Фактичним підтвердженням цього є майже 100 % заповнення ліцензійного обсягу за підсумками вступних кампаній 2022 та 2023 рр.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До формування цілей ОП та визначення її ПРН залучалися різні види стейкхолдерів. Так, у роботі проектних груп поряд із науково-педагогічними працівниками ЗВО до розробки ОП долучалися почесний консул Німеччини в Чернівцях О. Шламп (ОП 2021 р. та ОП 2023 р.) та здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 293 «Міжнародне право» М. Снігур (ОП 2021 р.), а також здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 293 «Міжнародне право» Б. Б. Ковбінька (ОП 2023 р.). Останній під час зустрічі на фокус групі підтвердив участь в обговоренні змін до ОП, проте не зміг пригадати конкретних їх прикладів. Про залучення інших ЗдВО (Данчук В.А., Кіріл О., Чаприк Т.І.) зазначається у приєднаних гарантом ОП 09.10.2023 витягах з протоколів засідання кафедри європейського права та порівняльного правознавства від 10.10.2022 № 3, від 27.02.2023 № 9 та від 30.03.2023 № 10, а також в проведеному опитуванні ЗдВО за ОП «Міжнародне право» (<http://surl.li/mdtgi>). Крім цього у прикріплених гарантом ОП матеріалах від 09.10.2023 та 10.10.2023, відповідно у «Переліку пропозицій, які внесли здобувачі та роботодавці даної ОП при підготовці проекту ОП 2023 року» та «Таблиці обґрунтування змін до ОП», також зазначається про долучення до такої діяльності представників від роботодавців і баз практики та науково-методичної комісії юридичного факультету Університету. Про участь в обговоренні питань з удосконалення ОП «Міжнародне право» засвідчив під час спілкування із фокус-групою рецензентів проф. М. М. Микієвич. З пропозиціями стосовно удосконалення ОП можна ознайомитися також в розміщених на сайті ЗВО відгуків практичних працівників, один з яких (В. Андрухович) є випускником ОП «Міжнародне право» (<http://surl.li/mcxmf>). Серед запропонованих пропозицій, які було враховано на етапі розробки ОП «Міжнародне право», доречно згадати такі: необхідність активного залучення практиків як членів групи розробників програми, зокрема, стейкхолдерів у сфері міжнародної торгівлі; доповнити ПРН практично-орієнтованими результатами, зокрема, міжнародно-процесуального характеру; розширити перелік ОК ОП

приватно-правового спрямування, зокрема в галузі сімейного права. Пересвідчившись в тому, що залучення стейхолдерів мало реальний, а не формальний характер, ЕГ дійшла висновку, що нормативного закріплення їх пропозиції отримали саме під час розробки проєкту ОП 2023 р. Підтвердження озвученої під час спілкування з адміністрацією ЗВО інформації стосовно оновлення у 2021 та 2022 рр. змісту ОП «Міжнародне право» 2021 р., термін дії якої завершується 01.07.2024 р., відповідно до передбачених Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм ЧНУ (<http://surl.li/iswbj>) вимог, в ОП 2021 р. не виявлено.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

В цілому цілі ОП та її ПРН (наприклад, 15, 19, 20, 23) відповідають тенденціям розвитку ринку праці та спеціальності. Їх формулювання здійснювалося з урахуванням галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних українських та іноземних ОП. Проведений аналіз положень ОП, Відомості СО (с. 6) та результатів спілкування з представниками групи забезпечення ОП, дозволив ЕГ дійти висновку стосовно того, що вагомим значенням для реалізації визначених у цілях та ПРН ОП тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту надається різним вибірково компонентам (наприклад, «Укладення угод в зовнішньоекономічній діяльності», «Авторське право та суміжні права в ЄС», «Правове регулювання міжнародної туристичної діяльності»). Проте у разі необрання ЗДВО таких компонент врахування зазначених вище тенденцій може суттєво знижуватися. У зв'язку з тим, що Чернівецька область межує з іншими державами, вагомим значенням у підготовці випускників надається вивченню іноземних мов та особливостей правового регулювання відносин з іноземним елементом. На цих моментах ОП зосереджується увага і в її цілях та особливостях, зокрема зазначається про знання іноземних мов у множині. Учасники інтерв'ювання від адміністрації ЗВО та групи забезпечення ОП підтвердили факти того, що під час реалізації ОП, незважаючи на використання для вивчення її окремих компонент англійської мови, мають місце випадки використання також румунської та молдавської мов, залучення ЗДВО до написання проєктів в рамках різних програм транскордонного співробітництва між прикордонними регіонами України та Румунії, а також про залучення юридичної клініки Університету до консультування з питань оформлення документів, пов'язаних із перетином державного кордону України. В планах юридичного факультету розглядається можливість використання в освітньому процесі декількох мов, однак на даному етапі така потреба не знайшла належної підтримки з боку ЗДВО. Ознайомлення з РП дисциплін «Міжнародне сімейне право» та «Правове регулювання цивільних процесуальних відносин з іноземним елементом», запровадження яких у Відомості СО (с. 6) пов'язане з висвітленням специфіки роботи юриста-міжнародника у прикордонній області, не підтвердило відображення регіонального контексту саме для Чернівецької області. Проведений аналіз змісту ОП та підсумки спілкування з представниками групи забезпечення ОП засвідчили факти врахування у цілях та ПРН ОП досвіду програм Сучавського університету «Штефан чел Маре», Університету «Овідія» м. Констанца, Молдовського державного університету (Молдова) м. Кишинів, Львівського національного університету імені Івана Франка, Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна тощо.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Станом на момент проведення акредитаційної експертизи стандарт вищої освіти за спеціальністю 293 «Міжнародне право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній. За підсумками опрацювання змісту ОП, Відомостей СО та результатів спілкування з фокус-групами, ЕГ дійшла висновку стосовно того, що ПРН ОП задовольняють вимогам 7 рівня Національної рамки кваліфікацій «Магістр». Зокрема, сформульовані в ОП «Міжнародне право» 2023 р. ПРН 2, 10-15, передбачають можливість отримання спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі міжнародного права та на межі галузей знань. Оволодіння спеціалізованих умінь/навичок для розв'язання різноманітних проблем, пов'язаних із проведенням досліджень та/або провадження інноваційної діяльності, інтегрування знань та розв'язання складних задач і проблем у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, передбачають ПРН 1, 3, 4, 9, 12, 16, 17, 19, 21 та 25. Засвоєнню комунікативних вимог НРК, спрямованих на зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються, присвячено ПРН 7, 8 та 22. Засвоєння навичок відповідальності та автономії, що відповідають рівню магістра НРК, в ОП передбачають 5, 6, 18, 20, 23 та 24 ПРН.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Позитивними практиками у контексті Критерію 1 є реальне залучення внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів до проектування ОП 2023 р., відповідність цілей ОП місії та стратегії ЧНУ імені Ю. Федьковича, використання досвіду під час проектування ОП аналогічних вітчизняних та іноземних ОП, а також відповідність ПРН усім дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкою стороною ОП є використання з метою врахування особливостей галузевого та регіонального контекстів переважно вибіркового ОК. У зв'язку з цим, ЕГ рекомендує проєктній групі ОП протягом 2023-2024 н.р. проаналізувати ефективність врахування тенденцій галузевого та регіонального контексту за рахунок запровадження до освітнього процесу вибіркового ОК та посилити їх відображення в змісті обов'язкових ОК. Враховуючи використання в освітньому процесі румунської мови, ЕГ рекомендує протягом 2023-2024 н.р. провести опитування ЗДВО щодо потреби офіційного розширення за її рахунок переліку мов, що використовуються для викладання на ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Проведений ЕГ аналіз відповідності ОП «Міжнародне право» Критерію 1 засвідчив наявність як сильних сторін та позитивних практик, так слабких сторін її проектування, удосконалення та реалізації в освітньому процесі. Критичні слабкі сторони та недоліки у контексті Критерію 1 в ОП «Міжнародне право» відсутні. З огляду на це, ЕГ дійшла висновку стосовно того, що ОП «Міжнародне право» відповідає рівню «В» Критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми відповідає Закону України «Про вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>). Аналіз ОП "Міжнародне право" та всіх її компонентів засвідчує, що її зміст відповідає предметній області спеціальності 293 Міжнародне право. Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, обсяг, який відводиться на дисципліни за вибором здобувачів – складає 24% (15 ОК). Під час інтерв'ювання фокус-група розробників ОП, рецензентів, а також особи, які взяли участь у відкритій зустрічі зазначили, що при підготовці ОП розробники та рецензенти брали до уваги проект стандарту оскільки відповідний затверджений стандарт вищої освіти відсутній, підтвердили відповідність ОП в частині обсягу самої ОП та окремих освітніх компонентів вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого рівня вищої освіти, а також Національній рамці кваліфікацій (НРК), а також що ЗВО користується проектом Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня (2017 р.).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми, що акредитується, має чітку структуру: передмова, профіль ОП, розподіл змісту ОП за групами ОК та циклами підготовки, перелік компонентів ОП, структура ОП та структурно-логічна схема підготовки здобувачів (загальна, по семестрові (9-12 семестри), форми агеґації, матриці відповідності програмних компетентностей та забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП (<https://law.chnu.edu.ua/mahistry-293-mp/>). Враховуючи той факт, що магістерський рівень вищої освіти є другим, самостійним, рівнем вищої освіти, ЕГ рекомендує в ОП використовувати не позначення «5, 6 курс», «9, 10, 11, 12 семестри», а «1, 2 курс», «1, 2, 3, 4 семестри». Включені до змісту ОП освітні компоненти утворюють взаємопов'язану систему, яка сприяє досягненню цілей та РН. ОП поділяється на блоки (обов'язкові та вибіркові) та цикли (загальної та професійної підготовки). Аналіз матриці забезпечення РН відповідними ОК, а також РП свідчить, що опанування здобувачами обов'язкових ОК здатне забезпечити досягнення РН. Усі РН досягаються шляхом синтезу декількох ОК циклу загальної підготовки (обов'язкові та вибіркові) та циклу спеціальної підготовки (обов'язкові та вибіркові). Наприклад, РН 1 – ОК ЗПО 1, ОК ЗПО 2, ОК ППО 5, ОК ППО 9, ОК ППО 10, ОК ППВ 2, 7-9, 11, 12, 14). Під час

інтерв'ювання фокус-група розробників ОП, рецензентів, а також особи, які взяли участь у відкритій зустрічі зазначили, що освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Під час інтерв'ювання фокус-група баз практик та роботодавців (Почесний консул Латвійської Республіки у місті Чернівці; суддя Шевченківського районного суду міста Чернівці) зазначила, що результати проходження практики здобувачами свідчить, що освітні компоненти, включені до освітньої програми дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП, що акредитується, відповідає предметній області спеціальності 293 «Міжнародне право» галузі знань 29 «Міжнародні відносини», що підтверджується тематичним змістом обов'язкових та вибіркових компонентів ОП. Аналіз документів, наданих ЗВО на запит ЕГ (таблиці обґрунтування змін до ОП та ін.), інтерв'ювання представників роботодавців також це засвідчує (Почесний консул Латвійської Республіки у місті Чернівці; суддя Шевченківського районного суду міста Чернівці). Учасники відкритої зустрічі зазначили, що включених до змісту ОП таких ОК свідчить про її відповідність предметній області: «Структура ЄС», «Міжнародне комерційне право», «Міжнародне кримінальне право», «Міжнародне фінансове право», «Міжнародне комерційне право», «Міжнародне сімейне право», Позитивною є спрямованість ОП на формування вмінь і навичок з академічного юридичного письма (цикл професійної підготовки, ОК 8).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура освітньої програми передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача з огляду на таке: 1) наявність розгалуженої системи локальних правових актів: Положення про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін <https://www.chnu.edu.ua/university/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-poriadok-realizatsii-studentamy-prava-na-vybir-navchalnykh-dystsyplin/>; Положення про організацію освітнього процесу <https://www.chnu.edu.ua/university/normatyvni-dokumenty/polozhennia-proorhanizatsii-osvitnoho-protsesu/>; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти <https://www.chnu.edu.ua/university/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-poriadok-realizatsii-pravana-akademichnu-mobilnist-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity/>; 2) під час інтерв'ювання фокус-груп адміністративного персоналу, здобувачів, НПП, адміністрації ЗВО підтверджено, що індивідуальна освітня траєкторія реалізується шляхом вільного вибору вибіркових ОК, обрання бази практики, можливість вибору міждисциплінарних курсів, спеціалізацій та програм подвійних дипломів (наприклад, з Сучавським університетом "Штефан чел Марє" укладена «Міжінституційна угода щодо вищої освіти в магістратурі з подвійним дипломуванням» (<https://www.chnu.edu.ua/mizhnarodnadiialnist/zakordonni-partnery/zahalna-spivpratsia/>); 3) аналіз документів, наданих на запит ЕГ (Додаток №1 до Міжінституційної угоди щодо навчання в магістратурі за подвійним дипломуванням № 9445 USV від 06.07.2017 між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та Сучавським університетом "Штефан чел Марє" (м. Сучава, румунія) та ін.). Вибіркова складова ОП включає різноспрямовані ОК, як фахової, так і загальної підготовки. Під час інтерв'ювання здобувачі зазначили, що вільний вибір ОК є зрозумілим (включає декілька етапів, з якими вони ознайомлені) і здійснюється ними самостійно. Під час вибору ОК здобувачі мають змогу ознайомитися з силабусами (<https://law.chnu.edu.ua/mahistry-293-mp/>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП «Міжнародне право» та навчальний план передбачають проходження здобувачами практики (9,0 кредитів ЄКТС). Порядок проходження, захист результатів практики, компетентності, яких дозволяє набути практика для подальшої професійної діяльності висвітлено у робочій програмі з практики (https://drive.google.com/file/d/1zSoeS01xjugu5XOWK_rFWUMKogR-laII/view). Базами практики для здобувачів ОП виступають органи державної влади і місцевого самоврядування, адвокати, консульство Латвійської Республіки у місті Чернівці, нотаріуси, заклади освіти. З базами практики ЗВО укладаються договори. За результатами практики здобувачі готують звіти, які публічно захищаються. Інтерв'ювання фокус-групи баз практики продемонструвало інтерес в здобувачах для проходження виробничої практики серед таких баз практики, як суд, нотаріус, адвокат, Почесне консульство Латвійської Республіки у місті Чернівці. Ряд інших баз практики, окрім зазначених вище, зацікавленості щодо надання інформації з питань практики здобувачів не продемонстрували. Результати опитування здобувачів показують, що 85,7 % вважають, що практична підготовка студентів відповідає спеціальності та сприяє набуттю необхідних професійних знань та вмінь (https://drive.google.com/file/d/1FWWhFZP5Mizpu8oXIP_F_dmjTjTUdHyFn/view?usp=share_link). Під час інтерв'ювання здобувачі зазначили, що переважно задоволені практикою, але вітали б, аби ЗВО було розширено перелік баз практики, які більш дотичні до спеціальності міжнародне право. Інтерв'ювання баз практик та

роботодавців засвідчує, що вони за РН не виокремлюють здобувачів ОП «Міжнародне право» та здобувачів за ОП зі спеціальності 081 – право, а також що вони скоріше зацікавлені у прийнятті на стажування та роботу здобувачів ОП "Міжнародне право", але здебільшого з огляду на те, що вони «прирівнюються до здобувачів зі спеціальності 081-право» і можуть виконувати ті функції, які покладаються за здобувачів ОП зі спеціальності 081. Аналіз наданого на запит ЕГ наказу про проходження виробничої практики від 26.06.2023 №873-ст свідчить, що з 26.06.2023 р. по 04.08.2023 р. студенти 5 курсу денної форми навчання проходили виробничу практику на таких базах: медичний фаховий коледж, національна поліція, нотаріус, Департамент комунікацій Чернівецької обласної військової адміністрації, Управління державної міграційної служби України в Чернівецькій області, адвокат, суд, міська рада, Почесне консульство Латвійської Республіки у місті Чернівці. ЕГ рекомендує продовжити розширення баз практики за ОП «Міжнародне право» за рахунок органів державної влади, установ, підприємств, організацій тощо, які дотичні до предметної області спеціальності 293 Міжнародне право та зацікавлені в її проведенні.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП «Міжнародне право» передбачає набуття здобувачами соціальних навичок в межах нормативних та вибіркового ОК циклу загальної та професійної підготовки (ЗПО2, ЗПО4, ППО1, ППВ2, ППВ6). Формування «soft skills» також здійснюється під час проведення аудиторних занять (дискусії тощо), при вирішенні кейсів, виконанні та презентації індивідуальних завдань. Це дозволяє отримати такі РН: 2, 8, 9, 22. 100 % опитаних здобувачів вказали що форми та методи навчання спрямовані на досягнення результатів навчання і формування необхідних для випускника компетентностей (https://drive.google.com/file/d/1FWWhFZP5M3pu8oXIP_F_dmjTjTUdHyFn/view). Інтерв'ювання фокус-груп здобувачів, представників наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, гуртків, юридичної клініки, лабораторії прав людини, Elsa Чернівці, лабораторії медіації показало, що студенти, які навчаються за ОП «Міжнародне право» залучаються до участі в роботі Лабораторії з прав людини (<https://law.chnu.edu.ua/human-rights-lab/>), конференцій (<https://law.chnu.edu.ua/news/>), юридичної клініки (<https://law.chnu.edu.ua/legal-clinic/>) тощо, що дозволяє їм набувати соціальні навички (soft skills), що відповідають заявленим в ОП «Міжнародне право» цілям. У цілому ЕГ дійшла висновку, що здобувачі, які навчаються на ОП «Міжнародне право», опановують навички лідерства та вміння працювати в команді.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній на момент розробки освітньої програми.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) ОП «Міжнародне право» є достатнім для належного опанування матеріалу, формування РН. Співвідношення аудиторних занять та самостійної роботи на даній ОП відповідає встановленим нормативам: сукупна кількість годин навчального навантаження для ОК циклу загальної підготовки - 18 кредитів ЄКТС (540 годин, з яких 165 аудиторних годин, 375 годин самостійної роботи), циклу професійної підготовки - 39 кредитів ЄКТС (1 170 годин, з яких 405 аудиторних годин, 765 годин самостійної роботи), цикл практичної підготовки -(9 кредитів ЄКТС (270 годин, які відведені для самостійної роботи). В результаті опитування 85,7 % респондентів зазначили, що обсяг самостійної роботи магістрів є оптимальним пропорційно до аудиторних занять (https://drive.google.com/file/d/1FWWhFZP5M3pu8oXIP_F_dmjTjTUdHyFn/view?usp=share_link).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За дуальною формою підготовка здобувачів за ОП «Міжнародне право» не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивною практикою є включення до змісту ОП «Міжнародне право» освітніх компонентів з права ЄС, розширення переліку баз практики за рахунок укладання договору ЗВО з Почесним консульством Латвійської Республіки у місті Чернівці. ОП відповідає нормативним вимогам, не вирізняється конкретними особливостями, які б зумовлювали переваги цієї ОП в рамках критерію 2 над іншими аналогічними ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкою стороною ОП «Міжнародне право» є кількість баз практики, дотичних до спеціальності міжнародне право. ЕГ рекомендує продовжити розширення переліку баз практики, дотичних до спеціальності міжнародне право.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ дійшла висновку, що всі підкритерії в рамках критерію 2 на ОП «Міжнародне право» реалізуються. Встановлена слабка сторона не є критичною, може бути ЗВО оперативно усунута. Зважаючи на наведені позитивні і слабкі сторони, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Міжнародне право» відповідає рівню В за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Затвержені Вченою радою університету 24 квітня 2023 р., протоколом № 4 та введені в дію наказом ректора ЧНУ імені Ю. Федьковича від 24 квітня 2023 р. № 197, Правила прийому до ЧНУ імені Ю. Федьковича у 2023 р. є доступними для потенційних вступників на офіційному сайті Університету (<http://surl.li/khwvu>). Відповідно до їх положень, прийом на навчання до університету за ОП «Міжнародне право» здійснюється на конкурсній основі за відповідними джерелами фінансування, а саме: за рахунок видатків державного бюджету (державне замовлення) та за рахунок видатків місцевих бюджетів (регіональне замовлення); за кошти фізичних та / або юридичних осіб (на умовах договору, зокрема за кошти грантів, що отримав заклад вищої освіти на проведення наукових досліджень, за якими передбачена підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії); ваучерами. Прийом вступників за державним або регіональним замовленням для здобуття ступеня магістра за заочною формою здобуття освіти за спеціальністю 293 «Міжнародне право» у 2023 р. Університет не проводить. Про те, що Правила прийому на навчання є чіткими, зрозумілими та обґрунтованими, зазначили 100% здобувачів другого (магістерського) рівня освіти, що навчаються за спеціальністю 293 «Міжнародне право» та взяли участь в опитуванні (загалом 21 ЗдВО) (<http://surl.li/mczus>). В цілому ЕГ також вважає, що правила прийому на навчання на ОП «Міжнародне право» є достатньо чіткими та зрозумілими; у їх змісті відсутні дискримінаційні положення. Водночас відповідно до положень Додатку 4 до Правил прийому до ЧНУ імені Ю. Федьковича в 2023 р. «Перелік спеціальностей, освітніх програм, конкурсних предметів, нормативних термінів навчання та ліцензованих обсягів для прийому на навчання осіб, які здобули ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста), для здобуття ступеня магістра», вступ на ОП «Міжнародне право» можливий тільки для бакалаврів з усіх спеціальностей / напрямів підготовки (с. 93). Згадування у назві зазначеного вище Додатку 4 до Правил прийому осіб, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста), на думку ЕГ потребує додаткового узгодження з боку розробників Правил прийому до ЧНУ імені Ю. Федьковича в 2023 р.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до ЧНУ імені Ю. Федьковича в 2023 р. враховують особливості вступу на навчання на ОП «Міжнародне право». Відповідно до їх положень (с. 20 та с. 93 Правил прийому), для конкурсного відбору на навчання, зокрема на ОП «Міжнародне право», для здобуття ступеня магістра на основі НРК6 та НРК7, зараховуються бал (бали): ЄВІ 2023 року та ЄФВВ 2023 року; вступного іспиту для іноземців з дисциплін, визначених Правилами прийому (за потреби). У передбачених цими Правилами випадках замість результатів ЄВІ (обох компонентів) використовуються результати співбесіди з іноземної мови, замість результатів ЄФВВ – результат фахового іспиту. Вагові коефіцієнти вступних випробувань для ОП «Міжнародне право» передбачають наявність: 1). ЄВІ, ТЗНК 0,2; 2). ЄВІ, іноземна мова 0,2; 3). ЄФВВ, право та міжнародне право 0,6; 4). Мотиваційний лист (<http://surl.li/khwvu>). За підсумками спілкування з представниками адміністративного персоналу ЕГ було з'ясовано,

що вступу на ОП «Міжнародне право» шляхом переведення з інших ЗВО або шляхом складання вступних іспитів у 2023 р. не було. Крім цього, учасники фокус-групи повідомили ЕГ про те, що враховуючи особливості вступу на спеціальність 293 «Міжнародне право» у 2023 р. та отримані Університетом роз'яснення під час нарад за участі О. Шарова, до Правил прийому були внесені зміни, що надавали можливість вступу на ОП «Міжнародне право» для бакалаврів з усіх спеціальностей / напрямів підготовки (с. 93), а не лише тим особам, які здобули ступінь бакалавра зі спеціальностей 081 «Право» або 082 «Міжнародне право», 293 «Міжнародне право», напрямів 6.030401 «Правознавство», 6.030202 «Міжнародне право», як це було до 2023 р. Завдяки внесеним змінам на ОП «Міжнародне право» у 2023 р. вступили на навчання три вступника на основі ступенів бакалавра зі спеціальностей 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», 292 «Міжнародні економічні відносини» та 262 «Правоохоронна діяльність». Водночас згідно з ОП «Міжнародне право» 2023 р. передумовами вступу визначено: «Наявність ступеня бакалавра зі спеціальності 293 Міжнародне право галузі знань 29 Міжнародні відносини або наявність ступеня бакалавра зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право / ОКР спеціаліста зі спеціальності 293 Міжнародне право галузі знань 29 Міжнародні відносини, або наявність ОКР спеціаліста зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право».

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Закріплені в Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність ЗдВО ЧНУ імені Ю. Федьковича від 30 червня 2020 р. правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні від 11 квітня 1997 р.; є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу (<http://surl.li/hikko>). Відповідно до Розділу 3 зазначеного вище Положення, ЧНУ імені Ю. Федьковича визнає еквівалентними і перераховує результати навчання ЗдВО у ЗВО-партнері. Порядок перерахування визначається угодою, яка підписується перед поїздкою на навчання. Перерахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі представленого ЗдВО документа з переліком і результатами навчальних здобутків з навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків ЗдВО, завіреного в установленому порядку ЗВО-партнері. Для забезпечення прозорості відмінностей оцінювання в межах єдиного простору вищої освіти, оцінки, отримані в усіх країнах, предметних галузях і ЗВО, підлягають належному трактуванню та правильному порівнянню. Перерахування оцінок у шкалу оцінювання Університету здійснюється за середнім показником отриманої оцінки в ЗВО-партнері деканатами/дирекціями разом з навчальним і міжнародним відділами. ЗдВО можуть бути перераховані професійно-орієнтовані вибіркові дисципліни, прямих аналогів яких не існує в навчальному плані за відповідною спеціальністю в Університеті, але які відповідають компетентностям, визначеними ОП цієї спеціальності і якщо вивчення професійно-орієнтованих вибіркових дисциплін у певному обсязі передбачене відповідною спеціальністю у семестрі (навчальному році), під час якого здійснюється мобільність, чи у наступних семестрах (роках). Під час спілкування зі ЗдВО, що навчаються на ОП, ЕГ упевнилася в тому, що вони обізнані в наявності у них можливостей навчатися в рамках програм академічної мобільності, а також в тому, що вони розуміють правила визнання отриманих за їх підсумками результатів. У Відомості СО зазначається, що вищезазначені правила ще не були застосовані на ОП «Міжнародне право» (с. 10). Проте під час спілкування з фокус-групою НПП було зазначено, що один випадок участі у програмі академічної мобільності на ОП «Міжнародне право», в Австрійському ЗВО за програмою Еразмус+, раніше мав місце. Учасники відеоконференції також повідомили, що вони своєчасно доводять до відома ЗдВО інформацію про можливості участі в програмах академічної мобільності та щодо процедури перерахування її результатів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Закріплені в Положенні про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти у системі формальної освіти) від 28 березня 2022 р. правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу (<http://surl.li/kbbpn>). Про можливість присвоєння як додаткових кредитів, здобутих ЗдВО поза програмою що демонструє власні його досягнення (відповідно до Положення «Про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом формальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у ЧНУ імені Ю. Федьковича») також зазначається в Положенні про контроль і систему оцінювання результатів навчання ЗдВО у ЧНУ імені Ю. Федьковича» від 27 лютого 2020 р. (<http://surl.li/hikzd>). Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, складається з наступних етапів: подання особою заяви на ім'я ректора Університету щодо визнання; ідентифікацію задекларованих у письмовій формі особою результатів неформального навчання, які підлягають оцінюванню; прийняття рішення про визнання та зарахування особі відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) ОП або відмову у визнанні; оцінювання задекларованих результатів навчання особи. Для визнання результатів навчання у неформальній освіті попередньо створюють розпорядженням декана факультету фахову комісію, до складу якої входять: декан факультету; гарант ОП, за якою навчається здобувач; НПП, які забезпечують викладання дисциплін, запропонованих до перерахування на основі визнання результатів навчання у неформальній освіті. За підсумками оцінювання фахова комісія оформляє протокол, що містить висновок для

деканату про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни. У Відомості СО (с. 10) зазначено, що 90,5 % магістрів під час опитування зазначили, що ЗВО сприяє результатам навчання, отриманих у неформальній освіті (проходження майстер-класів, курсів, семінарів, тренінгів, стажування). Проте під час інтерв'ювання ЗдВО, що навчаються на 5 та 6 курсах ОП «Міжнародне право», розкрити сутність неформальної освіти спробував лише один із присутніх, який як приклади заходів із неформальної освіти, що проводяться на факультеті Університету, навів круглі столи, наукові семінари, гостьові та бінарні лекції. Пояснити процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, жоден із учасників інтерв'ю не зміг. Учасники фокус-групи НПП на питання, які заходи вони вживають для популяризації участі ЗдВО у заходах неформальної освіти, відповідь не надали. Водночас вони довели розуміння сутності неформальної освіти та визнали важливість звернення до її заходів в рамках освітнього процесу на ОП «Міжнародне право» в майбутньому. У Відомості СО зазначається, що вищезазначені правила ще не були застосовані на ОП «Міжнародне право» (с. 11).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

ЕГ вважає позитивною практикою наявність та вільний доступ до Правил прийому та правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності та результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ констатує відсутність суттєвих недоліків відповідно до вимог Критерію 3, проте висловлює окремі рекомендації щодо удосконалення у рамках його контексту. Зокрема, за підсумками перегляду змісту Правил прийому до ЧНУ імені Ю. Федьковича в 2023 р., у Правилах прийому до ЧНУ імені Ю. Федьковича в 2024 р. ЗВО слід чітко визначити на основі яких ступенів освіти (виключно бакалавра (НРК 6) чи також і магістра (спеціаліста) (НРК 7) особи, допускаються до участі в конкурсному відборі на навчання на ОП «Міжнародне право», для здобуття ступеня магістра. Посилення моніторингу відповідності передумов вступу на ОП потребують також положення Правил прийому та ОП «Міжнародне право» 2023 р., бо положення графі передумови вступу в ОП передбачають можливість вступу тільки для вступників, що мають ступінь бакалавра зі спеціальності 293 Міжнародне право галузі знань 29 Міжнародні відносини або ступінь бакалавра зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право / ОКР спеціаліста зі спеціальності 293 Міжнародне право галузі знань 29 Міжнародні відносини, або ОКР спеціаліста зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право». Проте Правила прийому до ЧНУ імені Ю. Федьковича в 2023 р. передбачають можливість вступу на ОП «Міжнародне право» для бакалаврів з усіх спеціальностей / напрямів підготовки (с. 93). З огляду на зазначену можливість на ОП «Міжнародне право» у 2023 р. вступили на навчання три вступника на основі ступенів бакалавра зі спеціальностей 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», 292 «Міжнародні економічні відносини» та 262 «Правоохоронна діяльність». Враховуючи відсутність прикладів застосування правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності та результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, ЕГ рекомендує посилити роботу з популяризації долучення ЗдВО до участі у програмах академічної мобільності та заходах неформальної освіти. До реалізації таких заходів можуть долучатися як гарант ОП, так і НПП, що забезпечують викладання ОК в рамках освітнього процесу на ОП «Міжнародне право».

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Враховуючи позитивні практики, відсутність зразкового чи інноваційного характеру ОП «Міжнародне право» та висловлені рекомендації щодо потреби її удосконалення у контексті Критерію 3, ЕГ констатує відповідність ОП «Міжнародне право» рівню «В» Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Відповідно до Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.chnu.edu.ua/media/zraploax/polozhennia-proorhanizatsiia-osvitnoho-protsesu.pdf>) формами навчання є такі: очна (денна, вечірня), заочна (дистанційна), дуальна. За дуальною формою навчання на ОП не здійснюється. ОП, яка акредитується, передбачає навчання заочною (денною) формою. Під час інтерв'ювання фокус-груп (адміністрація ЗВО, НПП, здобувачі, адміністративний персонал) ЕГ пересвідчилася, що освітній процес на ОП здійснюється заочною формою навчання (1 курс та 2 курс – по 24 здобувача). Формами організації освітнього процесу за ОП є: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; наукова робота; контрольні заходи. Під час введення в Україні воєнного стану, пандемії Covid-19 ЗВО було організовано процес навчання з використанням Moodle. 100 % опитаних здобувачів вважають, що форми та методи навчання спрямовані на досягнення РН і формування необхідних для випускника компетентностей (https://drive.google.com/file/d/1FWhFZP5Mizpu8oXIP_F_dmjTjTUdHyFn/view?usp=share_link). Під час інтерв'ювання фокус-група здобувачів підтвердила цю інформацію та зазначила, що вони задоволені організацією освітнього процесу. Фокус-групи розробників ОП, адміністрації ЗВО, НПП, адміністративного персоналу під час інтерв'ювання акцентували увагу ЕГ на кореляції змістовного наповнення ОК з огляду на запит здобувачів як учасників освітнього процесу та на наукові інтереси НПП; здобувачі є вільними обирати теми для досліджень під час виконання науково-дослідних завдань, в тому числі – контраверсійні, ЗВО здійснюється моніторинг відповідності заявленим в ОП цілям, студентоцентрованому підходу; НПП не обмежені в питаннях трактування навчального матеріалу, формах, засобах доведення його до здобувачів; досягненню заявлених в ОП цілей, РН сприяє використання спектру інтерактивних методів навчання (дискусії, кейс стаді, модельні засідання, дебати, мозковий штурм тощо). Інтерв'ювання фокус-групи здобувачів підтвердило факт, що: вони залучаються до процесів забезпечення якості шляхом опитування та участі в засіданнях кафедри; НПП застосовують інтерактивні методи навчання. 95,2 % магістрів зазначили, що процес та методи навчання за освітньою програмою відповідають їхньому уявленню про сучасну вищу освіту (https://drive.google.com/file/d/1FWhFZP5Mizpu8oXIP_F_dmjTjTUdHyFn/view?usp=share_link). ЕГ рекомендує ЗВО продовжувати розширювати коло новітніх інтерактивних методів навчання з використанням безоплатних платформ, як, наприклад, HELP (Рада Європи), лекції на youtube-каналах. Матриці свідчать, що РН забезпечується обов'язковим ОК, вибіркові ОК підсилюють окремі РН. Під час інтерв'ювання цей факт було підтверджено фокус-групою розробників ОП, рецензентами та учасниками відкритої зустрічі. ЕГ констатує, що форми, методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей, РН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Аналіз сайту ЗВО, інтерв'ювання фокус-груп (адміністрація ЗВО, здобувачі, представники органів студентського самоврядування, НПП, адміністративний персонал) свідчать, що усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається інформація щодо цілей, змісту, РН, порядку та загальних критеріїв оцінювання у межах окремих ОК (розміщено на сайті ЗВО, НПП інформують здобувачів під час навчальних занять) (<https://law.chnu.edu.ua/mahistry-293-mp/>). Позитивною практикою є те, що здобувачам на сайті ЗВО за посиланням, яке було зазначене вище, надано інформацію щодо балів, які отримує здобувач під час роботи на семінарі (та критерії оцінки його роботи, якщо, наприклад, це був усний виступ чи доповнення і т.ін.), за виконанні завдання СРС. Під час інтерв'ювання здобувачі та НПП зазначили, що така інформація є для них зрозуміла.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Інтерв'ювання фокус-груп (адміністрація ЗВО, здобувачі, представники Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, гуртків, юридичної клініки, лабораторії прав людини, Elsa Чернівці, лабораторії медіації, НПП, адміністративний персонал) свідчать, що, методи навчання, засновані на дослідженнях, імплементовані внавчальний процес під час реалізації ОП (тези доповідей (щорічна студентська наукова конференція ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/nauka/studentu/studentska-naukova-konferentsiia/>), наукові роботи та статті (Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт (<https://www.chnu.edu.ua/nauka/studentu/naukovi-konkursy/>), наукові доповіді («Виклики кримінальних наук на початку третього тисячоліття» (<https://law.chnu.edu.ua/vykyky-kryminalnykh-nauk-na-pochatkutretoho-tysiacholittia/>), «Права людини та публічне врядування в сучасних умовах» (<https://law.chnu.edu.ua/mizhnarodnyi-forum-prava-liudyny-ta-publichne-vriaduvannia-v-suchasnykh-umovakh-2023/>)). НПП заохочують поєднання здобувачами навчання і досліджень під час реалізації ОП шляхом встановлення додаткових балів за підготовку, друк тез доповідей, статей. В ЗВО функціонує Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, яке залучає здобувачів до проведення наукових заходів. Активною є робота НПП щодо залучення здобувачів до досліджень під час реалізації освітньої програми (тези, доповіді). Інтерв'ювання вище зазначених фокус-груп, аналіз сайту ЗВО, документів, наданих на запит ЕГ свідчить, що за ОП є потенціал для залучення Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича здобувачів ОП «Міжнародне право» до розробки спільних наукових досліджень, а також міжнародних проектів. ЕГ рекомендує ЗВО заохочувати залучення Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича здобувачів ОП «Міжнародне

право» до спільних наукових досліджень, розробки та подання на конкурси міжнародних проектів та здійснювати ЗВО моніторинг такого залучення.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Інтерв'ювання фокус-груп (адміністрація ЗВО, здобувачі, НПП, адміністративний персонал) свідчить, що зміст робочої програми ОК ОП оновлюється перед початком навчального року, та затверджується на засіданнях кафедр і вченої ради факультету; ініціатором такого оновлення виступає НПП, гарант, завідувач кафедри; також РП може оновлюватися за результатами опитувань здобувачів, роботодавців/баз практики. Фокус-група адміністративного персоналу констатували, що оновлення програм ОК здійснюється в цілому в результаті власних наукових досліджень НПП, які фокусують їх на питаннях міжнародного права, а також на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі міжнародного права. Моніторинг оновлення РП здійснює факультет, відомості узагальнює відповідний відділ ЗВО на основі інформації, що була надана факультетом. Аналіз РП (<https://law.chnu.edu.ua/mahistry-293-mp/>) свідчить, що в низці рп при оновленні змісту не оновлено список рекомендованих джерел. Наприклад, в РП з обов'язкових ОК не оновлено список рекомендованих джерел джерелами 2023 року – 5 РП, не оновлено літературними джерелами 2022, 2023 р. – 1 РП, не оновлено список рекомендованих джерел джерелами 2021, 2022, 2023 р.р. – 3 РП, 2020, 2021, 2022, 2023 рр. – 1 РП. Подібна ситуація і щодо РП з вибіркових ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗВО моніторить питання з інтернаціоналізації навчання, викладання та наукових досліджень. Фокус-групи адміністрації, НПП, адміністративного персоналу, а також представник Сучавського університету акцентували увагу на співпраці із Сучавським університетом (Румунія) в рамках підписаної Міжінституційної угоди щодо вищої освіти в магістратурі (https://drive.google.com/file/d/1EoYVvDHwFLoV3d9TMSShrU-x3L7GUB8a/view?usp=share_link), в рамках якої щодо навчання – здобувачі мають змогу навчатися за програмою подвійного дипломування, брати участь в спільних з Сучавським університетом заходах, НПП – проходити підвищення кваліфікації тощо. Під час інтерв'ювання здобувачі ОП назвали приклади своєї участі в міжнародних конференціях, тем з міжнародного права, за якими проводили наукові дослідження, подавали тези доповідей та виступали. НПП брали участь у міжнародних проектах: проект Еразмус + (доц. Торончук І.Ж. (Яеський ун-т ім. А. Й. Кузи (Румунія), Сучавський ун-т “Штефан чел Марє”); доц. Кирилюк Н.В. (ун-т Валенсії (Іспанія)), підвищували кваліфікації в зарубіжних Університетах: Вільнюський університет (Литва), Європейський університет Віадрина (м. Франкфурт-на-Одері, ФРН), Білостоцький університет (Польща), Вищий Семінаріум Духовний університету UKSW (м. Варшава, Польща). Під час інтерв'ювання фокус-групи НПП, адміністративним персоналом було акцентовано увагу на тематиці досліджень кафедри («Україна в системі сучасного міжнародного правопорядку та європейської інтеграції: проблеми доктрини та практики» (№ 0120U105696). Результати опитування свідчать, що 100 % респондентів ознайомлені з можливістю долучатися до міжнародного досвіду (https://drive.google.com/file/d/1FWhFZP5Mі3pu8oXIP_F_dmjTjTudHyFn/view?usp=share_link). ЕГ рекомендує ЗВО продовжувати інтернаціоналізацію навчання, викладання та наукових досліджень, в тому числі і шляхом заохочення НПП, залучених до реалізації ОП, до проведення наукових досліджень з міжнародного права і оприлюднення їх в зарубіжних журналах, які індексуються в наукометричних базах Scopus, Web of Science.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Позитивною практикою є те, що НПП підвищують кваліфікацію в закладах та організаціях-партнерах ЗВО за кордоном (в державах-учасниках ЄС).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкою стороною є не оновлення списку рекомендованих джерел з ОК при оновленні змісту РП. ЕГ рекомендує ЗВО посилити моніторинг за оновленням змісту РП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ зробила висновок про відсутність суттєвих недоліків за Критерієм 4. Встановлена слабка сторона може бути оперативним усунена ЗВО. Адміністрація ЗВО, гарант, НПП, здобувачі зацікавлені в оновленні змісту програм ОК ОП, забезпеченні імплементації в освітній процес дослідницького компоненту, наукових дослідженнях з міжнародного права, пов'язаних з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Вище викладені аргументи в цілому свідчать про відсутність критичних недоліків за цим критерієм. ОП відповідає критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

В ЧНУ імені Ю. Федьковича форми контрольних заходів та критерії оцінювання результатів навчання ЗдВО та рівня засвоєння ними знань і вмінь зазначені в Положенні про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Ю. Федьковича (<http://surl.li/hikof>), Положенні про контроль і систему оцінювання результатів навчання ЗдВО в ЧНУ імені Ю. Федьковича (<http://surl.li/hikzd>), Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ЧНУ імені Ю. Федьковича (<http://surl.li/mdfif>) та деталізується РП та силабусах ОК (<http://surl.li/alpxg>). В освітньому процесі використовуються такі види контролю: поточний, семестровий (підсумковий) та підсумкова атестація випускників. В рамках поточного контролю, який може бути усним та письмовим (різновидом є тестовий), можуть використовуватися такі форми: фронтальне та індивідуальне опитування; проведення термінологічних диктантів; розв'язання письмових завдань; написання есе; розв'язання практичних ситуацій тощо. Форми семестрового контролю (семестровий екзамен чи залік) з конкретної навчальної дисципліни визначаються навчальним планом і проводяться у визначені ним терміни, а також зазначаються у РПНД та індивідуальному навчальному плані здобувача. Підсумкова атестація випускників здійснюється у два етапи: університетський атестаційний іспит у формі комп'ютерного тестування за принципами ЗНО; єдиний державний кваліфікаційний іспит. Для оцінювання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система: навчальні досягнення здобувачів оцінюються за 100-бальною шкалою ЄКТС (ECTS) та національною чотирьохбальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Під час спілкування із фокус-групою ЗдВО, її учасники повідомили, що вони ознайомлені з критеріями оцінювання аудиторного навчання та вважають їх чіткими, зрозумілими та справедливими. Інформацію про форми поточного та підсумкового контролю НПП доводять ЗдВО під час першого заняття з навчальної дисципліни. Також така інформація є доступною для ЗдВО на сторінках курсів навчальних дисциплін на електронній навчальній платформі Moodle. В ЧНУ імені Ю. Федьковича практикується збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень ЗдВО, зокрема, зі слів учасників відеоконференції це здійснюється в рамках опитування «Викладач очима студента».

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

В ЧНУ імені Ю. Федьковича порядок проведення атестації, створення та організація роботи екзаменаційних комісій з атестації закріплено Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ЧНУ імені Ю. Федьковича (<http://surl.li/mdfif>). Відповідно до його положень (с. 5) атестація випускників за освітнім ступенем «Магістр» здійснюється у формі комплексного іспиту зі спеціальності (ЄДКІ для визначених спеціальностей) та, або захисту випускної кваліфікаційної роботи магістра. Згідно з інформацією у Відомості СО (с. 13) на ОП «Міжнародне право» атестація здійснюється у 2 етапи: 1-ий - у формі університетського атестаційного іспиту (комп'ютерного тестування за принципами ЗНО в обсязі змісту усіх обов'язкових ОК ОП) (<http://surl.li/mgppp>); 2-ий - у формі ЄДКІ за спеціальністю відповідно до постанов КМУ від 10 травня 2018 № 354 та від 17 липня 2019 р. № 684. Під час спілкування з представниками адміністрації ЗВО, ЕГ було повідомлено, що рішення про включення до змісту атестаційного іспиту складових від усіх 13 обов'язкових ОК ОП «Міжнародне право» приймалося на рівні юридичного факультету та було обумовлено бажанням передбачити всі необхідні компетентності міжнародного характеру, які відображають унікальність ОП «Міжнародне право». Прийняте рішення отримало затвердження вченої ради юридичного факультету (Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.) в Програмі університетського атестаційного іспиту здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОП «Право» спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право, ОП «Медіація» спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право, ОП «Міжнародне право» спеціальності 293 Міжнародне право галузі знань 29 Міжнародні відносини (<http://surl.li/mgprxf>). Водночас відповідно до вимог Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ЧНУ імені Ю. Федьковича (с. 5), перелік професійно-орієнтованих дисциплін, з яких формується програма комплексного іспиту, визначається ОП відповідної спеціальності, а їх кількість не повинна перевищувати: ... - шести – за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. З урахуванням того, що за розробку програми комплексного іспиту відповідає фахова комісія (гарант ОП, завідувач кафедри), ЕГ рекомендує її представникам до проведення комплексного іспиту привести її положення у відповідність до вимог

Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ЧНУ імені Ю. Федьковича. Також під час інтерв'ювання представники адміністрації ЗВО повідомили, що Університет докладає максимально можливих зусиль задля забезпечення належної підготовки випускників до складання ЄДКІ. Враховуючи відсутність у спеціальності «Міжнародне право» другого (магістерського) рівня вищої освіти Стандарту вищої освіти, обрані на ОП в ЧНУ імені Ю. Федьковича форми атестації ЗдВО не суперечать вимогам ст. 6 Закону України «Про вищу освіту» 2014 р.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЧНУ імені Ю. Федьковича правила проведення контрольних заходів закріплено в Положенні про контроль і систему оцінювання результатів навчання ЗдВО в ЧНУ імені Ю. Федьковича (<http://surl.li/hikzd>), Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ЧНУ імені Ю. Федьковича (<http://surl.li/mdfif>). Доступність до цих документів для всіх учасників освітнього процесу забезпечено шляхом їх розміщення на офіційному вебсайті ЧНУ імені Ю. Федьковича. В частині забезпечення об'єктивності та неупередженості екзаменаторів, у Відомості СО (с. 14) зазначено, що мінімізації впливу суб'єктивних факторів на підсумковий бал сприяє, зокрема, застосування форм комп'ютерного тестування. Однак ознайомлення з РП низки ОК («Академічна культура та етика у вищій школі», «Міжнародне комерційне право», «Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: методологія тлумачення і застосування», «Структура ЄС» та ін.) засвідчило, що підсумкове оцінювання результатів їх вивчення відбувається у формі усного екзамену. За підсумками спілкування зі ЗдВО, ЕГ встановила, що на ОП «Міжнародне право» з метою запобігання виникненню ситуацій необ'єктивного оцінювання під час проведення екзаменів можуть брати участь два НПП, один із яких проводить практичні заняття, а інший лекційні заняття. Залучення зовнішніх екзаменаторів не практикується. ЗдВО також повідомили, що випадків конфлікту інтересів за період їх навчання не було. Водночас, незважаючи на те, що у Відомості СО (с. 15) зазначено, що «Прикладів повторного проходження контрольних заходів та застосування відповідних правил під час реалізації ОПП виявлено не було», учасники фокус-групи повідомили, що випадки повторного проходження контрольних заходів мали місце. З процедурою повторного проходження контрольних заходів ЗдВО ознайомлені. Правила, що визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, закріплені Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів (<http://surl.li/lhwgn>) та Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії (<http://surl.li/mdfif>), ЗдВО вважають прозорими, доступними та зрозумілими. Випадків оскарження (апеляцій) результатів контрольних заходів, зі слів опитаних не було. З процедурою оскарження результатів контрольних заходів ЗдВО ознайомлені.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Європейська парадигма академічної доброчесності визнається однією з основоположних цінностей ЧНУ імені Ю. Федьковича та відображена в таких його документах: Статуті ЧНУ імені Ю. Федьковича (<http://surl.li/kinhr>); Етичному кодексі ЧНУ імені Ю. Федьковича (<http://surl.li/hilak>); Правилах академічної доброчесності у ЧНУ імені Ю. Федьковича (<http://surl.li/hilas>); Положенні про виявлення та запобігання плагіату у ЧНУ імені Ю. Федьковича (<http://surl.li/hilgs>); Положенні про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у ЧНУ імені Ю. Федьковича (<http://surl.li/hilbh>); Морально-етичному мінімумі юридичного факультету ЧНУ імені Ю. Федьковича (<http://surl.li/mfquh>). З метою протидії порушенням академічної доброчесності (виявлення академічного плагіату) в ЗВО використовують програму «Unicheck»; створено Етичну комісію юридичного факультету. Комп'ютерні класи обладнані камерами відеоспостереження. Перевірку на плагіат забезпечують у взаємодії відповідальний від кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства і представник бібліотеки Університету. В ЧНУ імені Ю. Федьковича є репозитарій наукових робіт. Однак враховуючи відсутність кваліфікаційних робіт на ОП «Міжнародне право», репозитарій учасників освітнього процесу, що відбувається в її рамках, формується за рахунок курсових робіт, статей і конкурсних наукових робіт ЗдВО та наукових і навчально-методичних праць НПП. Основні засади реагування на порушення академічної доброчесності закріплено в Етичному кодексі ЧНУ імені Ю. Федьковича. Згідно з його положеннями, відповідальність за порушення академічної доброчесності поділяється на: академічну відповідальність і дисциплінарну відповідальність. Академічна відповідальність поділяється на: а) академічну відповідальність, встановлену державою (ч. 5 та 6 ст. 42 Закону України «Про освіту»); б) академічну відповідальність, встановлену університетом (призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, повторне тестування тощо); внесення до публічного реєстру порушників академічної доброчесності; повідомлення батькам чи іншим особам (фізичним або юридичним), які здійснюють оплату за навчання осіб – порушників академічної доброчесності, про факти порушення ними академічної доброчесності.). За підсумками проведення інтерв'ювання, ЕГ упевнилася в тому, що ЗдВО загалом обізнані з політикою, стандартами і процедурою дотримання академічної доброчесності. Однак незважаючи на те, що ЗВО активно популяризує дотримання

академічної доброчесності, тільки два учасника інтерв'ю з усіх проявів недоброчесної поведінки змогли згадати лише про плагіат, самоплагіат, списування та обман. Факти порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та притягнення їх до відповідальності в Університеті учасникам фокус-групи ЗдВО не відомі.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ЕГ вважає позитивною практикою освітнього процесу в ЧНУ імені Ю. Федьковича проведення опитувань ЗдВО стосовно чіткості та зрозумілості форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання та оперативне реагування за їх підсумками з урахуванням принципу студентоцентрованого навчання. Позитивною практикою є проведення на ОП «Міжнародне право» атестації у 2 етапи: 1-ий - у формі університетського атестаційного іспиту (комп'ютерного тестування за принципами ЗНО); 2-ий - у формі ЄДКІ за спеціальністю. ЕГ вважає позитивним запроваджену в ЗВО диференціацію академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності на: а) академічну відповідальність, встановлену державою (ч. 5 та 6 ст. 42 Закону України «Про освіту»); б) академічну відповідальність, встановлену університетом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ рекомендує фаховій комісії (гарант ОПП, завідувач кафедри), що відповідає за розробку Програми університетського атестаційного іспиту здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Право» спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право, ОПП «Медіація» спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право, ОПП «Міжнародне право» спеціальності 293 Міжнародне право галузі знань 29 Міжнародні відносини, до проведення комплексного іспиту привести її положення у відповідність до вимог Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ЧНУ імені Ю. Федьковича в частині того, що перелік професійно-орієнтованих дисциплін, з яких формується програма комплексного іспиту, визначається ОПП відповідної спеціальності, а їх кількість не повинна перевищувати: ... - шести – за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. З метою належного забезпечення проведення освітнього процесу в ЧНУ імені Ю. Федьковича в цілому, ЕГ також рекомендує гаранту ОП та адміністрації Університету більш уважно проводити моніторинг чинності законодавства України. Зокрема, у Відомості СО (с. 13) зазначається, що проведення ЄДКІ здійснюється відповідно до постанов КМУ від 10 травня 2018 № 354 та від 17 липня 2019 р. № 684. Незважаючи на те, що ЧНУ імені Ю. Федьковича безпосередньо не відповідає за організацію та проведення ЄДКІ, а зазначена у Відомості СО інформація з'явилася там суто з метою визначення правових підстав його проведення, на майбутнє слід врахувати, що обидві постанови втратили чинність відповідно до постанови КМУ від 19 травня 2021 № 497. Для забезпечення об'єктивності та неупередженості екзаменаторів, гаранту ОП та НПП, що відповідають за розробку РПНД та си́лабусів навчальних дисциплін, до проведення підсумкового оцінювання знань ЗдВО в 2023-2024 н.р. та в цілому за ОП «Міжнародне право», рекомендується переглянути підхід щодо проведення підсумкового оцінювання результатів вивчення навчальних дисциплін у формі усного екзамену з можливою її заміною на письмову форму із застосуванням форм комп'ютерного тестування.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За підсумками проведеного аналізу відповідності ОП «Міжнародне право» Критерію 5 «Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність» ЕГ виявила поряд із сильними сторонами та позитивними практиками також наявність і слабких сторін її впровадження в освітньому процесі ЧНУ імені Ю. Федьковича. Критичні недоліки реалізації ОП «Міжнародне право» на думку ЕГ відсутні. Тому ЕГ вважає, що ОП «Міжнародне право» відповідає рівню «В» Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Добір НПП для реалізації ОП здійснюється відповідно до Статуту ЗВО (<https://www.chnu.edu.ua/media/q2nfmjke/statut-2022-mon.pdf>), Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/media/4cihxzdb/pro-provedenniakonkursu-na-zamishchennia-vakantnykh-posad.pdf>). ЗВО реалізує принцип кадрової автономії. Під час інтерв'ювання учасниками фокус-груп -адміністрацією ЗВО, НПП, адміністративним персоналом - зазначено, що ЗВО здійснює моніторинг відповідності професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації ОП, забезпечення ними досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання, здійснює рейтингування, вживає заходи з розширення кола викладачів, які мають академічну кваліфікацію саме з міжнародного права, стимулює НПП до підвищення академічної кваліфікації (здобуття наукових ступенів докторів юридичних наук з міжнародного права, вчених звань). Аналіз сайту ЗВО, документів, наданих на запит ЕГ, академічної і професійної кваліфікації НПП, які забезпечують реалізацію ОП (ЄДЕБО, профілі НПП в Google-scholar, підвищення кваліфікації, неформальна освіта, досвід практичної діяльності), ЕГ встановлено: 100% НПП за академічною та/або професійною кваліфікацією відповідають ОП, забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. ОК, які вони викладають, корелюють з їх науковими інтересами, що дозволяє реально забезпечити досягнення цілей та програмних результатів навчання. Що стосується академічної кваліфікації - 36,36% НПП, залучених до реалізації ОП, мають наукові ступені за спеціальністю "Міжнародне право" та/або вчені звання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Унормування процедур конкурсного добору НПП здійснюється відповідно до Статуту ЗВО (<https://www.chnu.edu.ua/media/q2nfmjke/statut-2022-mon.pdf>), Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/media/4cihxzdb/pro-provedenniakonkursu-na-zamishchennia-vakantnykh-posad.pdf>). Під час інтерв'ювання фокус-групи адміністрації ЗВО, НПП акцентували увагу, що обов'язковою умовою проведення конкурсного відбору НПП є оголошення в ЗМІ, на сайті ЗВО. ЗВО моніторить рівень професіоналізму НПП, які мають намір брати участь в конкурсі і забезпечувати викладання ОК ОП: до конкурсу допускаються особи, які мають відповідну кваліфікацію, науковий ступінь, вчене звання, досвід науково-педагогічної діяльності, наукові праці, що відповідають профілю ОК, навчально-методичні праці, підвищення кваліфікації; враховується рейтинг НПП. Фокус-група НПП зазначила, що процедури конкурсного добору для них є прозорими. Під час інтерв'ювання адміністративний персонал, НПП акцентували увагу, що контракти з ними укладаються зазвичай на 1-3 роки, що зумовлено неможливістю прогнозувати який буде набір студентів в умовах введення в Україні воєнного стану, з завідувачем кафедри – на 5 років.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Аналіз сайту ЗВО свідчить про залучення роботодавців до організації освітнього процесу (<https://law.chnu.edu.ua/wpcontent/uploads/mahistry-mp/naukovi-zahody.pdf>; <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/mahistry-mp/naukovizahody-22-23-02.pdf>; https://drive.google.com/file/d/1mfu3g7w69UOZ1h4rS7d8CQo9sfrbwWYo/view?usp=share_link). Під час інтерв'ювання здобувачі, представники наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, гуртків, юридичної клініки, лабораторії прав людини, Elsa Чернівці, лабораторії медіації навели приклади залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу та висловили свою задоволеність таким залученням. Фокус-групи представників роботодавців (Хочь Ілля Хаймович – Почесний консул Латвійської Республіки у місті Чернівці; Чебан Вікторія Миколаївна, к.ю.н., суддя Шевченківського районного суду міста Чернівці; Душинська Ніна Валеріївна, приватний нотаріус Чернівецького міського нотаріального округу Чернівецької області) підтвердили факт їх залучення ЗВО до організації та реалізації освітнього процесу за ОП: практика здобувачів, участь в науково-практичних заходах тощо. ЕГ рекомендує ЗВО продовжувати посилення практики залучення роботодавців з належним досвідом саме у галузі міжнародного права до організації та реалізації освітнього процесу за ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До аудиторних занять ЗВО залучає роботодавців, професіоналів-практиків: гостьові лекції, наукові та освітні заходи (проф. Сіетлського університету Дж. Діксон, проф. Сучавського Університету Р. Бружа, керівник Антикорупційної ініціативи ЄС А.П. Крістенсен, Перший секретар Посольства України в Румунії (2008-2012 рр.) В. Заболотнюк тощо (<https://law.chnu.edu.ua/mahistry-293-mp/>). За результатами опитування 95,2 % здобувачів підтвердили: до навчальних занять залучаються професіонали-практики, науковці, експерти, роботодавці (https://drive.google.com/file/d/1FWWhFZP5Mi3pu8oXIP_F_dmjTjTUdHyFn/view?usp=share_link).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Питання професійного розвитку викладачів унормовано в Положенні про підвищення кваліфікації НПП (<https://www.chnu.edu.ua/media/vtspf2tp/polozhennia-propidvyshchennia-kvalifikatsii-npp.pdf>). ЗВО моніторить підвищення кваліфікації НПП, інформація вноситься в ЄДЕБО. На основі аналізу сайту ЗВО, інтерв'ювання фокус-групи НПП, адміністративного персоналу ЕГ, аналізу документів, наданих на запит ЕГ, встановлено, що ЗВО налагодив власну систему професійного розвитку викладачів: стажування кожні 5 років у вітчизняних та закордонних ЗВО (доц. Кирилюк Н.В. - стажування в університеті Валенсії (Іспанія) 2019 р., доц. Торончук І.Ж. - стажування в Сучавському ун-ті (Румунія) 2023 р.); тренінги; семінари з освітніх інновацій; круглі столи. Моніторинг рівня професіоналізму НПП здійснюється шляхом: опитування здобувачів; проведення НПП відкритих занять, відвідування занять гарантом, завідувачем кафедри, взаємо відвідувань НП. Під час інтерв'ювання НПП зазначили, що налагоджена ЗВО система професійного розвитку задовольняє їх потреби.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Питання стимулювання розвитку викладацької майстерності унормовано Статутом (<https://www.chnu.edu.ua/media/udvkoskj/statut-chnu-2022.pdf>), Правилами внутрішнього трудового розпорядку (<https://www.chnu.edu.ua/media/mm2ed1zj/pravyla-vtr.pdf>), Колективним договором на 2022-2025 рр. (<https://www.chnu.edu.ua/media/ixsif41c/kolektyvnyu-dohovir-2022-2025.pdf>). Під час інтерв'ювання фокус-групами НПП, адміністративного персоналу було наведено приклади використання ЗВО для стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП моральних та матеріальних інструментів: грамоти та подяки, разові премії за наукові здобутки тощо, акцентовано увагу, що матеріальне заохочення здійснюється на основі рейтингового оцінювання їхньої наукової та науково-педагогічної діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Позитивною практикою є налагодження ЗВО власної системи професійного розвитку викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

ЕГ рекомендує ЗВО надалі розширювати коло залучених до реалізації ОП викладачів, які мають академічну кваліфікацію саме зі спеціальності «Міжнародне право». Також ЕГ рекомендує ЗВО вживати заходи з розширення кола викладачів, які мають академічну кваліфікацію саме з міжнародного права, стимулювати НПП до підвищення академічної кваліфікації (здобуття наукових ступенів докторів юридичних наук з міжнародного права, PhD зі спеціальності 293 – міжнародне право, вчених звань доцентів та професорів по кафедрі міжнародного права чи спорідненим кафедрам).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ дійшла висновку, що всі підкритерії в рамках критерію 6 на ОП «Міжнародне право» реалізуються. ОП відповідає нормативним вимогам за критерієм 6, не вирізняється конкретними особливостями, які б зумовлювали переваги цієї ОП в рамках критерію 6 над іншими аналогічними ОП. ОП «Міжнародне право» відповідає рівню В за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час онлайн зустрічі із ЗВО щодо демонстрації матеріально-технічної бази, ЕГ мала можливість побачити кафедри юридичного факультету, в тому числі і кафедру Міжнародного права та порівняльного правознавства, її інформаційне наповнення, стенди, устаткування та науково-методичне забезпечення. На кожній кафедрі знаходяться ноутбуки та проектори. Співробітники ЧНУ продемонстрували ауд. 304, 313, 315, ауд. Йозефа Шумпетера; залу вченої ради юридичного факультету, де проводяться засідання, наукові заходи, зустрічі зістейкхолдерами та ЗдВО; деканат; залу судових засідань на кафедрі процесуального права, яка облаштована як прототип справжнього залу судових засідань; 2 комп'ютерні класи, де в сумі числиться близько 45 робочих місць зі стаціонарними комп'ютерами і проводиться тестування в системі Moodle. Для найбільш об'єктивної оцінки ЗдВО, в аудиторії встановлені камери відеоспостереження. Поруч знаходиться аудиторія студентського самоврядування. В другому корпусі на першому поверсі розташована юридична клініка, в якій ЗдВО на добровільній основі формують позовні заяви, претензії та проводять безоплатні консультації; поблизу облаштована аудиторія юридичної клініки; лабораторія медіації, в якій відбуваються групові переговори арбітражу; велика лекційна аудиторія, яка вміщує близько 120 ЗдВО; криміналістична ауд. Ганса Гросса з криміналістичними валізами, мікроскопами, зброєю та боеприпасами, які зберігаються в сейфах. Практично в усіх ауд. знаходяться мультимедійні проектори та ноутбуки. ЕГ переконалася, що аудиторний фонд відповідає нормам забезпечення навчального процесу, тому на базі університету можливе проведення науково-практичних конференцій, засідань, круглих столів та тематичних групових зустрічей. У ЗВО наявні санітаїзери, вогнегасники, пожежні гідранти та укриття. Бібліотека налічує 2 млн. 800 тис. документів та отримує щороку приблизно 10 тис. друкованих видань. Разом з тим, здійснює обмін виданнями з іншими університетами. В бібліотечному корпусі є 5 читальних залів, в 3 з яких є мережа Wi-Fi. В ел. каталогах доступ до ел. файлів тільки через локальну мережу ЧНУ (навчальні корпуси, кампуси та бібліотеку) для підтримки авторського права НПП. Більше про бібліотеку у відео - <http://surl.li/ltbnw>; <http://surl.li/lrtpw>. Інституційний репозитарій - <http://surl.li/mekum>. Представники ЗВО показали також гуртожиток №2 біля якого знаходиться студентське містечко та за коментарями ЗдВО, кухня та санітарні приміщення їх повністю задовольняють. Більше про гуртожитки за посиланням - <http://surl.li/lrttu>. ОП забезпечена робочими програмами, силабусами - <http://surl.li/alpxg>. Освітній процес відбувається на платформі Moodle та Google Meet.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами зустрічей з різними фокус-групами освітньої програми «Міжнародне право» в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, ЕГ з'ясувала, що для всіх учасників освітнього процесу забезпечено безоплатний доступ, включаючи інфраструктуру, інформаційні фонди, які необхідні для освітньої і наукової діяльності. Доступ до бібліотечного устаткування, комп'ютерної техніки, мережі Wi-Fi, спортивної бази також є безкоштовним для всіх ЗдВО, НПП та інших учасників освітньої діяльності. Щодо сучасних інформаційних ресурсів до яких ЗВО має доступ, то це: наукометричні бази Scopus і Web of Science; повні текстові бази ScienceDirect та Elsevier; архів Jstor Journal; Research For Life та доступ до монографій видавництва Springer. Магістерські роботи ЗдВО за даною ОП не пишуть, проте в ЧНУ діє Положення про виявлення та запобігання плагіату - <http://surl.li/klpho> в якому прописана процедура впровадження антиплагіатної системи Unicheck. На запит ЕГ, гарант надіслала приклад перевірки роботи (датовано 09.10.23 о 17:32). Ще однією системою, якою користується університет на перевірку академічних текстів на схожість є Plagiarism. На юридичному факультеті на стендах біля кожної кафедри, а також загалом по університету розміщена інформація щодо академічної доброчесності та морально-етичного мінімуму. Також проводяться заходи з популяризації академічної доброчесності - <http://surl.li/mfqol>; <http://surl.li/mfrss>; <http://surl.li/mfrsz> та ЕГ мала можливість поспілкуватися на цю тему зі ЗдВО, які здебільшого пам'ятали про такі види недоброчесної поведінки як: академічний плагіат і самоплагіат.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ під час зустрічі з демонстрації матеріально-технічної бази та розмови з різними фокус-групами встановила, що освітнє середовище є цілком безпечним для життя та здоров'я всіх учасників освітнього процесу, а в сьогоденних умовах війни, ЗВО облаштував укриття в разі повітряної тривоги. Про безпечність середовища йдеться в Правилах внутрішнього трудового розпорядку - <http://surl.li/lrucu>; в Положенні про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу - <http://surl.li/hilbh>. За запитом ЕГ, ЧНУ надав Положення про службу охорони праці (датовано 09.10.23 о 17:32 за назвою «Документи на запит ЕГ»). ЗдВО і НПП розповіли, що такий інструктаж проводиться щорічно на початку кожного навчального року, а з початком Covid-19 проводяться додатково протиепідемічні заходи. Призначається відповідальна особа, яка роз'яснює правила протипожежної безпеки і охорони праці - <http://surl.li/kswvt>. Приміщення університету оснащені вогнегасниками, пожежними гідрантами та дезінфекторами. Матеріально-технічна база відповідає нормативним вимогам і стандартам безпеки. Функціонує соціально-психологічний центр - <http://surl.li/leefm>, який підтримує психологічне благополуччя ЗдВО, НПП та інших учасників освітнього процесу, надаючи такі послуги, як: індивідуальне консультування, психологічну діагностику, групові тренінгові роботи соціально-психологічної направленості та ін. Сторінка центру в Instagram - <http://surl.li/kttoi>. Діє студентська міська поліклініка, що забезпечує надання медичної допомоги. ЗдВО користуються їдальнею, спортивним інвентарем та інформаційними ресурсами, при потребі проживають в гуртожитках, в яких є медпункти; беруть участь в наукових заходах - <http://surl.li/mepta> та гуртках - <http://surl.li/kirwc>. В будь-яких питаннях допомагає орган студентського самоврядування. Функціонує юридична клініка - <http://surl.li/mbnxs>. У зв'язку з повномасштабним вторгненням росії в Україну на офіційному сайті

університету розміщено роз'яснення щодо того, яких дій варто притримуватися в разі небезпеки - <http://surl.li/lruge>. ЗВО надає можливість ЗдВО здійснювати академічну мобільність – Erasmus +. Систематично проводиться опитування серед ЗдВО щодо: вступної кампанії - <http://surl.li/mczug>; якості освітніх послуг - <http://surl.li/mczus>; <http://surl.li/mczuy>; оцінки проєкту ОП - <http://surl.li/mcywm>; оцінки рівня співпраці з НПП та адміністрацією факультету - <http://surl.li/mervh>; викладач очима ЗдВО (результати ЗВО загрузив в систему НА датований 10.10.23 о 16:53). У ЧНУ функціонують музеї - <http://surl.li/meqqa> та ботанічний сад - <http://surl.li/meqte>, куди ЗдВО можуть завітати і ознайомитися з культурною спадщиною; волонтерський штаб, який створили з перших днів війни для всебічної допомоги - <http://surl.li/mdhvj>.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічі з різними учасниками освітнього процесу, ознайомлення з офіційним веб-сайтом ЧНУ, вивчення відомостей самооцінювання, ЕГ переконалася, що ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. За коментарями представників університету, студентоцентризм – один із основних принципів освітньої діяльності закладу, тому систематично проводиться опитування ЗдВО. Останні у свою чергу зазначили, що необхідну інформацію про ОП, майбутні навчальні дисципліни, найближчі наукові заходи і т.д. беруть на сайті ЧНУ. Щодо освітньої підтримки, якісного навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, то цим займаються здебільшого НПП, публікуючи всю інформацію в системі Moodle або через електронну скриньку надсилають відповідні задачі. Підбираючи спеціальні завдання під час занять для фундаментальних знань міжнародного права з практичними навичками, НПП використовує новітні інтерактивні підходи в методах навчання. Організаційною підтримкою займаються куратори груп. Інформаційна та консультативна підтримки, реалізуються за допомогою: НПП, сайту університету, кафедри факультету, соціальних мереж, навчально-методичного відділу, міжнародного відділу, соціально-психологічного центру, асоціації випускників. Соціальна підтримка відносно соціальних стипендій визначається за рейтинговими показниками, а також можливістю проживання в гуртожитку на безоплатній основі соціально-вразливим групам. ЗдВО на зустрічі з ЕГ виразили свою задоволеність в забезпеченні всіх елементів підтримки, яку надає Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. На юридичному факультеті встановлена «скринька довіри» у випадку, якщо ЗдВО знадобиться звернутися з особистим питанням, а також на сайті розміщене «електронне звернення» - <http://surl.li/merho>, проте відсутній телефон довіри та гаряча лінія. Профспілкова організація ЗдВО - <http://surl.li/lruvq>; студентський парламент - <http://surl.li/leedx> та інформанти - <http://surl.li/merj> також надають ЗдВО різні види підтримки, такі як: організаційну, інформаційну та консультативну. У свою чергу, ця фокус-група зазначила, що цілком задоволена роботою керівництва університету щодо їх інтересів в освітній діяльності.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО діє: Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп, а також надання їм соціально-психологічної допомоги у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича - <http://surl.li/airdr>. З метою покращення доступності особам з обмеженими можливостями до навчальних корпусів та гуртожитків, адміністрацією університету проведено аудит навчальних корпусів та гуртожитків на предмет доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до закладів освіти та надано технічний висновок з ескізними пропозиціями - <http://surl.li/aeuiz>. Статут університету - <http://surl.li/kinhr> та Положення про організацію освітнього процесу - <http://surl.li/hikof> гарантує право на вільне користування інфраструктурою ЗВО. Якщо відповідний ЗдВО, у зв'язку з обставинами, немає можливості пройти ОП в певний час, йому надається академічна відпустка (п.5) - <http://surl.li/lhwgc>. В університеті є 12 навчальних корпусів та 6 гуртожитків. І лише два корпуси та бібліотека мають пандуси згідно з ДБН, у 8 корпусі наявний ліфт. На інших об'єктах ремонтними службами університету були виконані деякі роботи господарським способом зі створення та встановлення відповідних металевих конструкцій для доступу маломобільних груп населення. Освітній процес для підготовки магістрів за ОП «Міжнародне право» проходить у навчальному корпусі №2, де облаштований пандус. При складанні розкладу занять для груп, в яких навчаються особи з особливими фізичними потребами, навчальний процес відбувається на першому поверсі. Наразі ЗдВО з особливими освітніми потребами на даній ОП не навчаються. Проте, якщо на будь-якій ОП є такі ЗдВО є і вони не можуть самостійно пересуватись, до них прикріплюють викладача - тьютора, а у особливо важких випадках його наказом ректора переводять на дистанційну форму навчання. Спеціального підрозділу, який координує питання забезпечення реалізації права на освіту особам з особливими потребами поки що немає, проте вже розробляється відповідне положення.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час зустрічі з різними фокус-групами, експертна група переконалася, що всі учасники освітнього процесу знають про політику і заходи вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальним домаганням, дискримінацією і

протидії корупції. Якщо по відношенню до учасника освітнього процесу було порушено його права, то він може зателефонувати за контактами, які розміщені на сайті ЧНУ. Розгляд звернень та скарг відбувається шляхом особистого прийому керівництва університету. Також є можливість скористатися «скринькою довіри», яка розташована на факультеті. Студентський парламент факультету та профбюро факультету – органи, які вирішують такі ситуації. В університеті є 3 рівні вирішення конфліктних ситуацій: кафедральний, факультетський та університетський. Перший здійснюється на рівні завдувача кафедри. Другий – на рівні декана та його заступників, етичної комісії юридичного факультету - <http://surl.li/kiler>. Третій – на рівні ректора, проректорів, комісії з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту вченої ради університету. Діє комісія з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту вченої ради університету, морально-етична комісія юридичного факультету. Для вирішення конфліктних ситуацій посилаються на наступні документи: Положення про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу - <http://surl.li/hilbh>; Етичний кодекс - <http://surl.li/hilak>; Правила академічної доброчесності - <http://surl.li/hilas>; Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату - <http://surl.li/hilgs>; Антикорупційна програма ЧНУ - <http://surl.li/mcxam>; Морально-етичний мінімум - <http://surl.li/mfquh>; Фундаментальні цінності академічної доброчесності - <http://surl.li/mfqiic>. Для запобігання виникнення різного виду конфліктних ситуацій, проводяться заходи з популяризації академічної доброчесності - <http://surl.li/mfqol>, <http://surl.li/mfrss>, <http://surl.li/mfrsz>; презентації: академічна доброчесність: теорія та практика - <http://surl.li/mfqjv>; об'єктивність оцінювання як елемент академічної доброчесності - <http://surl.li/mfqki>. Інфографіка - <http://surl.li/mfqkw> та відео - <http://surl.li/mfqlb>. На офіційному сайті ЧНУ також представлені інформаційні бюлетені, які допомагають ЗдВО ще краще орієнтуватися в політиці академічної доброчесності. За коментарями НПП, ЗдВО та органу студентського самоврядування, конфліктних ситуацій, включаючи корупції чи сексуального домагання, дискримінації на ОП «Міжнародне право» не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріальні ресурси повністю відповідають вимогам Критерію 7. ЕГ встановила, що в ЧНУ наявні сучасні навчальні, матеріально-технічні ресурси, а також матеріально-технічне забезпечення відповідно до цієї ОП, що дозволяють досягати визначених цілей, стратегій та ПРН. Наявний безкоштовний доступ всім учасникам освітньої діяльності до інфраструктури, мережі Wi-Fi, комп'ютерних класів, бібліотечної літератури, електронних каталогів, наукометричних баз, перевірки робіт на плагіат програмами Unicheck та Plagiarism. Освітнє середовище є безпечним настільки, наскільки це можливо для психічного і фізичного здоров'я (на базі діє соціально-психологічний центр, який задовольняє інтереси та потреби ЗдВО в разі потреби і надає допомогу на постійній основі; наявні вогнегасники, пожежні гідранти та укриття). ЗВО забезпечує всі можливі підтримки для ЗдВО в освітньому, інформаційному, організаційному, консультативному та соціальному контексті. ЗдВО отримують необхідну інформацію від: кураторів та НПП на особистих бесідах чи в системі Moodle; органів студентського самоврядування; членів та керівників Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених; юридичної клініки; лабораторії прав людини; лабораторії медіації; деканату; відділу міжнародних зв'язків; асоціації випускників, а також на офіційному веб-сайті університету; Telegram-каналах та соціальних мережах. Систематично проводяться опитування серед ЗдВО щодо: вступної кампанії; якості освітніх послуг; оцінки проєкту ОП; оцінки рівня співпраці з НПП та адміністрацією факультету та опитування на тему: викладач очима ЗдВО. Є можливість скористатися «скринькою довіри», «електронним зверненням» та звернутися до гаранта ОП написавши на електронну скриньку з пропозицією чи зауваженням. ЧНУ має чітку політику вирішення конфліктних ситуацій, з якою ознайомлені всі учасники освітнього процесу і знають процедуру їх вирішення. ЕГ загалом оцінює освітнє середовище і матеріальні ресурси як такі, які максимально сприяють досягненню цілей ОП та її ПРН.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Незначними слабкими сторонами є: 1) відсутність телефону довіри та гарячої лінії на офіційному сайті ЧНУ; 2) ЗдВО під розшифруванням недоброчесної поведінки здебільшого пам'ятають лише про академічний плагіат і самоплагіат; 3) з 12 навчальних корпусів, лише 2 мають пандуси згідно з ДБН. ЕГ рекомендує: 1) доопрацювати офіційну веб-сторінку та додати відповідні опції для оперативного вирішення питань в критичних моментах. Під час воєнного стану, коли впроваджена змішана форма навчання, ЗдВО не завжди може перебувати біля університету, а можуть виникнути нагальні питання щодо освітньої діяльності, конфліктної чи іншої ситуації, яка вимагає оперативного рішення. Телефон довіри може працювати як аналог скриньки довіри (розмова замість листування), а гаряча лінія допомагати вирішувати термінові питання; 2) частіше розповідати ЗдВО і про інші види недоброчесної поведінки, наприклад: фабрикацію, фальсифікацію, обман, списування, необ'єктивне оцінювання, хабарництво. А також нагадувати про принципи академічної доброчесності; 3) так як більшість корпусів розташовані в історичній частині міста та включені до складу буферної зони об'єкту Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО – Резиденції митрополитів Буковини і Далмації, тому вартість робіт з облаштування місць доступності є дуже високою і ЕГ розуміє, що кошти потрібні не малі, тому рекомендує і надалі звертатися до Міністерства освіти і науки України з проханням про виділення коштів, щоб покращувати умови маломобільним групам.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Матеріально-технічні ресурси є в достатній кількості і в такому стані, що дозволяють досягати визначених цілей ОП, визначеної стратегії, місії і результатів навчання. Навчально-методичне забезпечення ОП складається з робочих програм, методичних рекомендацій та очікуваних ПРН. ЧНУ надає ЗдВО, НПП, структурним підрозділам та адміністративному персоналу повністю безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів. Для ЗдВО ОП безпечно перебувати в навчальних корпусах та гуртожитках (є доступ до Wi-Fi та до укриття). У ЗВО працює соціально-психологічний центр. Проводиться анкетування ЗдВО. Вони задоволені всіма видами підтримки від університету, включно з підтримкою НПП, ОСС та доступу до всієї інформації: освітньої та ознайомчої. Створені умови для реалізації освіти особам з особливими освітніми потребами (прикріплюють викладача-тьютора і організують навчальний процес на 1 поверсі), проте не всюди є пандуси, які відповідають ДБН. Систематично проводяться заходи щодо академічної доброчесності і по факультету розміщена інформація на цю тематику, проте ЗдВО більш акцентує увагу на академічному плагіаті та самоплагіаті, забуваючи і про інші види порушення і принципи академічної доброчесності. Всі учасники освітнього процесу знають про положення і політику врегулювання конфліктних ситуацій і послідовно її дотримуються. На юридичному факультеті є «скринька довіри», на веб-сайті «електронне звернення» та електронна скринька гаранта, проте відсутні «телефон довіри» і «гаряча лінія». За такими характеристиками, інноваційний чи зразковий характер ОП «Міжнародне право» за другим освітнім рівнем в ЧНУ в межах Критерію 7 відсутній. Водночас має достатній рівень відповідності за всіма наведеними підкритеріями, тому ЕГ дійшла висновку, що даний Критерій відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються наступними документами: Положенням про розроблення та реалізацію ОП - <http://surl.li/iswbj>; Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти - <http://surl.li/lrvqj>; Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості ВО - <http://surl.li/hjahp>. Передостанній моніторинг відбувся у квітні 2021 року, а останній – в травні 2023. Перегляд ОП відбувається не рідше, ніж 1 разу на 2 роки, але якщо є необхідність в частішому перегляді, ЗВО організовує відповідні процедури на локальному і загальному рівнях. За локальний моніторинг відповідальна група забезпечення, яка враховує: потреби та ступінь задоволення ЗдВО щодо ОП; рекомендації та зауваження НПП, роботодавців та рецензентів; результати останніх досліджень у відповідній галузі знань з метою забезпечення їх відповідності сучасним вимогам і тенденції розвитку. Усі надані пропозиції група забезпечення систематизує та вносить зміни в проект ОП, який розміщується на офіційній сторінці університету. Усі протоколи виносяться на розгляд вченої ради факультету, і коли вона всі зміни погодила, то весь пакет документів переходить до загального моніторингу і готується до розгляду навчальним відділом університету, тоді до комісії вченої ради з навчально-методичної роботи, а пізніше - на розгляд і затвердження вченою радою ЧНУ та вводиться в дію наказом ректора. На цій ОП відбулася зміна гаранта та складу проектної групи - <http://surl.li/mghef> (Ст.3) відповідно до Положення про гаранта ОП - <http://surl.li/lrvqo>.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічей із ЗдВО, ЕГ переконалася, що вони мають можливість і безпосередньо брали участь у процесі періодичного перегляду ОП через бесіди з групою забезпечення, опитування щодо: якості освітніх послуг - <http://surl.li/mczus>; <http://surl.li/mczuy>; оцінки проекту ОП - <http://surl.li/mcywm>; оцінки рівня співпраці з НПП та адміністрацією факультету - <http://surl.li/mervh>; викладач очима ЗдВО (результати ЗВО загрузив в систему НА датований 10.10.23 о 16:53) і надсилали свої пропозиції на електронну скриньку гаранта ОП, яка розміщена на офіційному сайті ЗВО. Також брали участь у засіданнях кафедри (за запитом ЕГ, гарант надіслала протоколи № 2, № 6 та №11 датовані 09.10.23 о 17:32). ЗдВО та представники студентського самоврядування входять до вчених рад факультету та університету. На засіданні Асоціації випускників також переглядали ОП і на запит ЕГ, в систему НА загрузили протокол цього засідання (датований 10.10.23 о 16:53). Органи студентського самоврядування також беруть участь в процедурах забезпечення якості ОП, долучаючись до проектних груп ОП. Студентське самоврядування опитує ЗдВО і враховуючи їх потреби, збирає відгуки і побажання щодо покращення ОП, організовує різні заходи, які спрямовані на покращення якості освіти. ЕГ з'ясувала, що ці учасники освітнього процесу задоволені: якістю освітніх послуг ЗВО; методами викладання і оцінюванням НПП; обов'язковими і вибірковими компонентами. Вся необхідна їм інформація міститься на сайті університету, Telegram-каналах, соціальних мережах; освітня – в системі Moodle, де можна одразу бачити прозору систему оцінювання. За місяць до

затвердження ОП, група забезпечення повідомила ЗДВО та студентське самоврядування про оприлюднення проєкту і можливості внесення пропозицій чи зауважень. Вже після оновлення ОП, учасники освітнього процесу можуть висловлювати свою думку щодо діючої ОП, зв'язавшись з гарантом. Студентське самоврядування регулюється Положенням про органи СС - <http://surl.li/jegtx> та Положенням про парламентаря академічної групи - <http://surl.li/jegvv>. На зустрічі з ЕГ були присутні: голова студентського парламенту юридичного факультету; член студентського парламенту юридичного факультету, ЗДВО 5 курсу ОП «Міжнародне право»; член студентського парламенту юридичного факультету, ЗДВО 5 курсу ОП «Міжнародне право»; голова студентської профспілки ЧНУ; голова студентської профспілки юридичного факультету; член студентської профспілки юридичного факультету, ЗДВО 5 курсу ОП «Міжнародне право»; голова студентської ради юридичного факультету; член студентської ради юридичного факультету, ЗДВО 6 курсу ОП «Міжнародне право». ЕГ переконалася, що студентське самоврядування в ЧНУ активно бере участь в: покращенні освітнього процесу; підтримці ЗДВО в їх наукових інтересах; моніторингу змісту ОП; а також представляють ідеї ЗДВО на засіданнях вченої ради факультету та університету.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ЧНУ імені Юрія Федьковича є механізм залучення роботодавців в процес моніторингу ОП, який регулюється Положенням про розроблення та реалізацію ОП - <http://surl.li/iswbj>. На запит ЕГ про надання договорів та меморандумів між ЗВО та роботодавцями, гарант ОП надіслала відповідні документи в систему НА (датовано 09.10.23 о 17:32), що підтверджує співробітництво і залученість стейкхолдерів до освітнього процесу. Співпраця між НПП та роботодавцями, окрім неформалізованих зустрічей, відбувається шляхом проведення круглих столів, засідань кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, засідань вченої ради юридичного факультету, де обговорюють змістовне наповнення ОП, її актуальність і тенденції розвитку, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності до її заявлених цілей, прогнозування та висвітлення пропозицій для забезпечення якісної підготовки конкурентоспроможних фахівців. Роботодавці беруть участь в різних університетських наукових заходах - <http://surl.li/mgodr>; <http://surl.li/mgoel>; <http://surl.li/mepta> для обговорення кейсів зі ЗДВО та передачі практичних знань. Багато хто водночас виступає як представник бази практики. За місяць до затвердження ОП, роботодавці були ознайомлені з проєктом ОП і мали можливість надати свої пропозиції, проте так як роботодавці на постійній основі комунікують з НПП, вони систематично подають свої ідеї. До прикладу, Хочь І.Х., почесний консул Латвійської Республіки у місті Чернівці запропонував, що під час організації виробничої практики слід акцентувати увагу на міжнародних аспектах, зокрема в діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, адвокатури, нотаріату, судових установ тощо. Андрухович В.Я., головний спеціаліст відділу координації закладів фахової передвищої, вищої освіти і науки правління освіти, науки та цифрової трансформації, звернув увагу на такі нормативні дисципліни як «Європейське кримінальне право» та «Європейське комерційне право». Зауважив, що не варто обмежувати вивчення таких важливих галузей лише Європейським континентом. Вніс пропозицію щодо розширення змісту відповідних обов'язкових освітніх компонентів ОП. Щодо інших пропозицій, які внесли роботодавці до ОП «Міжнародне право», то їх гарант надіслала в систему НА (датовано 09.10.23 о 17:32). Роботодавці можуть на офіційному сайті університету ознайомитися з усією необхідною інформацією, включаючи ОП і її змістовне наповнення, рецензіями та відгуками колег. В будь-який момент вони можуть надати свої коментарі зв'язавшись з гарантом ОП. Протоколи засідань кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, рецензії та відгуки роботодавців свідчать про систематичну залученість стейкхолдерів до моніторингу ОП. Також ЗВО проводить опитування щодо якості освітніх послуг - <http://surl.li/mgoyd>.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЧНУ функціонує Асоціація випускників, яка має свій Статут <http://surl.li/mbqmq>. Асоціація ставить собі за мету зміцнювати зв'язки випускників між собою та університетом, тому вони стежать за кар'єрним шляхом випускників і проводять опитування щодо того, чи достатньо змісту ОП для успішної роботи за фахом; щодо задоволеності рівнем отриманих знань та умінь; відповідності набутих результатів навчання і компетентностей профілю ОП; щодо прозорості та чесності оцінювання знань; сучасності та практичної орієнтованості навчання і тд. (гарант загрузила документ в систему НА, датовано 09.10.23 о 17:32). Важливо зазначити, що серед опитаних 40% відмітили труднощі при пошуку роботи за фахом. Можливо ЧНУ варто звернути на це увагу і продовжувати пошук роботодавців і представників баз практик, які можуть забезпечити випускників подальшим працевлаштуванням.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Забезпечення якості ЧНУ імені Юрія Федьковича регулюється такими документами: Положенням про розроблення та реалізацію ОП - <http://surl.li/iswbj>; Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти - <http://surl.li/lrvqj>; Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості ВО - <http://surl.li/hjahp>. Комплексний моніторинг якості освіти в університеті проводиться кожні 5 років. На юридичному факультеті такі процедури здійснювалися у 2022 році. В результаті

такого моніторингу на даній ОП, уповноважена комісія дала такі рекомендації: 1) вдосконалити зміст ОП з метою успішної реалізації та якісної підготовки фахівців; 2) активізувати роботу в контексті розробки програм та викладання фахових дисциплін англійською мовою; 3) систематизувати та активізувати роботу з популяризації академічної доброчесності серед ЗдВО; 4) розширити перелік програм подвійних дипломів. В результаті, група забезпечення: 1) вдосконалила мету, особливості, цілі, ЗК, ФК та ПРН, перелік та зміст ОК та ВК. Для з'ясування якості освітніх послуг, регулярно проводиться опитування ЗдВО; 2) до переліку ВК було включено дисципліну «Treaty Interpretation», яку розробила гарант ОП. Удосконалено зміст НД «Академічне юридичне письмо (Academic Legal Writing)»; 3) з цією метою кафедрою було вирішено не рідше одного разу протягом навчального року проводити спеціальні заходи на відповідну тематику (лекції, семінари, вебінари, круглі столи тощо). Заходи з популяризації академічної доброчесності <http://surl.li/mfqol>; <http://surl.li/mfrss>; <http://surl.li/mfrsz>. 4) налагоджено співпрацю між ЧНУ та Ризькою вищою школою права (Латвія), результатом якої стала підготовка до підписання Меморандуму про співпрацю. Основна мета - встановлення партнерства та розвиток довгострокових ефективних відносин, спрямованих на те, щоб ЗдВО могли провести інтегрований період навчання тривалістю від 3 до 12 місяців у країні-учасниці через програму Європейського Союзу ERASMUS+. Окрім ЗдВО, ЗВО проводить опитування і серед роботодавців, проте відсутнє опитування серед НПП у формі анкетування.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ЧНУ за ОП «Міжнародне право» на другому освітньому рівні акредитація проводиться вдруге - <http://surl.li/mgrai>. На першій акредитації, ЕГ надала наступні рекомендації: 1) продовжити роботу щодо підвищення якості та ефективності стажування ЗдВО за ОП, посиливши співпрацю з органами державної влади, дипломатичними і консульськими установами, міжнародними організаціями, ГО і бізнес-структурами; 2) посилити міжнародну наукову співпрацю; 3) активізувати участь науковців у роботі міжнародних наукових заходів. Як ЗВО відреагувало на рекомендації: 1) кафедра продовжила співпрацю з МЗС України щодо набуття практичних навичок. 07.10.2022 р. підписано Меморандум про співпрацю з Почесним консульством Латвійської Республіки у м. Чернівцях - <http://surl.li/mgrcp>. Розширено перелік баз виробничої практики - <http://surl.li/mgrct>. Продовжено співпрацю з відділом зовнішньоекономічної діяльності Чернівецької ОДА, Чернівецькою ТПП у рамках угод від 2018 р., яку було залучено як стейкхолдера під час підготовки редакції ОП 2023 р.; 2) активізовано організацію підготовки фахівців в рамках Міжінституційної угоди щодо ВО в магістратурі з подвійним дипломуванням із Сучавським університетом. Проведено роботу щодо створення магістерської програми подвійних дипломів з правничим факультетом університету прикладних наук, технологій, бізнесу і дизайну в. Вісмар (Німеччина). Заходи обговорені на засіданнях каф. 14.06.2019 р. (протокол № 12), 19.11.2019 р. (протокол № 5); 3) активізовано участь науковців у роботі міжнародних наукових заходів (Міжнародна науково-практична конф. «Етичні та соціальні виміри у праві та публічному врядуванні» (16.05.2019); International Scientific Conference «1919-2019 centenary. The Great National University and its legal traditions» (27-29.09.2019); Міжнародна науково-практична конференція «Новітні ціннісні виклики юридичній освіті та науці: історія та сучасність» (27.09.2019); V Міжнародна наукова конференція «Ethical and Social Dimensions in Public Administration & Law» (26-27.11.2020); VI Міжнародна наукова конференція «VI International Scientific Conference Ethical and Social Dimensions in Public Administration & Law» Future Law and Public Administration in the Digital Era. Challenges and Opportunities (17-19.06.2021); VII Міжнародна наукова конференція «VII International Scientific Conference Ethical and Social Dimensions in Public Administration & Law» Future Law and Public Administration in the Digital Era. Challenges and Opportunities (26-28.06.2022); Літня школа «International Teach Law Scientific Sessions» в м. Ватра Дорней (Румунія) (22-28.07.2022); Міжнародна наукова конференція-презентація колективної монографії «Ukraine in the system of modern international legal order and European integration: problems of doctrine and practice in the context of humanitarian challenges» (30.03.2023)). ЕГ констатувала, що ЗВО уважно бере до уваги всі пропозиції, які надходять від НА та старається впроваджувати всі надані рекомендації.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час акредитаційної експертизи, ЕГ встановила, що в ЧНУ культура якості регулюється: Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/hikof>) та змінами до нього - <http://surl.li/mcwdm>; Правилами внутр. трудового розпорядку - <http://surl.li/lrucu>; Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП - <http://surl.li/kpvcu> та наукових посад - <http://surl.li/mcvvw>; Положенням про підвищення кваліфікації НПП (<http://surl.li/hiljn>); Положенням про рейтинг НПП - <http://surl.li/kpvcu>; Положенням про порядок проведення атестації НПП - <http://surl.li/mcwte>; Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу - <http://surl.li/hilbh>; Етичним кодексом - <http://surl.li/hilak>; Правилами академічної доброчесності - <http://surl.li/hilas>; Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату - <http://surl.li/hilgs>; Антикорупційною програмою - <http://surl.li/mcxam>; Положенням про порядок проведення внутр. моніторингу якості освітньої діяльності та якості ВО - <http://surl.li/lrvqj>; Положенням про систему внутр. забезпечення якості освітньої діяльності та якості ВО - <http://surl.li/hjahp>; Положенням про порядок реалізації ЗдВО права на вибір НД - <http://surl.li/jysgl>; Положенням про порядок реалізації права на академ. мобільність ЗдВО - <http://surl.li/hikko>; Положенням про контроль і сис. оцінювання результатів навчання ЗдВО - <http://surl.li/mcwvi>. ЗВО організовує заходи з популяризації питань щодо академічної доброчесності - <http://surl.li/mfqol>, <http://surl.li/mfrss>, <http://surl.li/mfrsz>. Органи студентського самоврядування (далі - ОСС) представляють і захищають потреби та інтереси ЗдВО, займаються освітніми, інформаційним та організаційними питаннями,

подекуди соціальними, що в свою чергу включає питання етики та доброчесності. В ЧНУ діє багаторівнева інституційна структура: 1) ЗдВО; 2) кафедри, гаранті програм, проєктні групи ОП, НПП та ініціативні групи ЗдВО освіти за ОП, роботодавці; 3) декани, їх заступники, дорадчі ради, ОСС та іншого персоналу менеджменту, яка забезпечує якісну освітню діяльність з реалізації ОП на всіх рівнях ВО; 4) загальноуніверситетські структурні підрозділи, що відповідають за реалізацію заходів із забезпечення якості освітньої діяльності (відділ кадрів, навчальний відділ, центр моніторингу та забезпечення якості освіти університету, сектор ліцензування, акредитації та нострифікації, відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення, студентське бюро та ін.); дорадчі та консультативні органи (ректорат, вчена рада, комісії вченої ради, науково-методична рада, приймальна комісія, наукова рада, ОСС і ін.); 5) наглядова рада, ректор, вчена рада. ЗВО дотримується таких принципів культури якості: нульової толерантності до академічної недоброчесності, дотримання прозорості, об'єктивності та справедливості, порядності та чесності, презумпції невинуватості, взаємоповаги та довіри, відповідальності, партнерства та взаємодопомоги.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЧНУ імені Юрія Федьковича наявні чіткі процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. ЗдВО самостійно, через парламентаря академічної групи та представників студентського самоврядування долучаються до моніторингу ОП, її змістовного наповнення. У свою чергу, органи студентського самоврядування долучаються до вченої ради факультету та університету, де також на порядку денному стоїть питання щодо ОП. Роботодавці та представники баз практик систематично долучаються до освітньої діяльності шляхом перегляду ОП і на лекціях діляться своїм професійним досвідом. Після перегляду та затвердження оновленої ОП, ЗВО надає рецензентам можливість оцінити ОП, її актуальність та чи відповідає вона тенденціям розвитку ринку праці. У ЗВО спостерігається міцна взаємодія між НПП, ЗдВО та роботодавцями, що свідчить про позитивну практику залучення партнерів до періодичного перегляду ОП. НПП, у тісній співпраці зі стейкхолдерами, мають можливість оцінити ринок праці, конкурентоспроможність випускників, які завершили навчання і таким чином чітко визначають цілі та ПРН ОП, щоб і надалі ЗдВО випускалися зі знаннями та вміннями, які хочуть бачити роботодавці. Університет регулярно проводить опитування серед ЗдВО та роботодавців. Група забезпечення враховує всі пропозиції, які їм надходять, чи то від уповноваженої комісії університету під час внутрішнього моніторингу, чи то від зовнішнього – акредитаційних експертиз Національного агентства. Також, в академічній спільноті виявлено культуру якості, яка сприяє постійному розвитку ОП шляхом дотримання правил і обов'язків всіх нормативних документів при забезпеченні реалізації освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1) не проводиться опитування у формі анкетування НПП; 2) відсутні на офіційному веб-сайті університету пропозиції і зауваження, які подали ЗдВО і роботодавці щодо проєкту ОП; 3) не опубліковані результати опитування випускників ОП «Міжнародне право», яке проводить ЗВО; 4) 40% випускників відмітили труднощі щодо пошуку роботи за фахом. Експертна група рекомендує: 1) організувати опитування для НПП у формі анкетування, подібне до опитувань ЗдВО та роботодавців. Думка НПП щодо роботи з адміністративним персоналом, структурними підрозділами ЗВО, думку про ЗдВО та аспекти ОП також важливі і мають враховуватися; 2) систематично публікувати на сайті університету всі надані ЗдВО, роботодавцями та іншими зацікавленими сторонами пропозиції та зауваження щодо ОП; 3) систематично публікувати результати опитувань випускників на сайті ЗВО; 4) ЧНУ варто звернути увагу на труднощі з пошуком місця роботи за фахом своїх випускників і продовжувати пошук роботодавців і представників баз практик, які можуть забезпечити випускників подальшим працевлаштуванням.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП має достатній рівень узгодженості за Критерієм 8 з відсутністю інноваційного чи зразкового характеру. ЕГ визначає рівень відповідності В. Є чіткий регламент процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, до якого залучені всі учасники освітнього процесу. Надані пропозиції і протоколи підтверджують систематичну участь стейкхолдерів в процесі моніторингу та вдосконалення ОП, освітньої діяльності університету. Система забезпечення якості надає швидке реагування на виявлені недоліки шляхом періодичного обговорення ОП за участю групи забезпечення та стейкхолдерів з дотриманням всіх прописаних в нормативних документах норм. Важливо відзначити, що всі хто залучений до навчального процесу дотримуються культури якості, зберігають освітній, науковий та культурний досвід ЗВО. Варто розмішувати всю важливу та актуальну інформацію

на офіційному сайті, адже оприлюднення допомагає більше зацікавленим сторонам розуміти всі аспекти ОП в ЧНУ. Ці недоліки незначні і усуваються в короткий термін.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, описані в документах ЧНУ щодо прав і обов'язків учасників освітнього процесу, включаючи всіх зацікавлених сторін, є чіткими, прозорими та доступними. Кожен процес в ЗВО регулюється такими документами: Статутом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 (<http://surl.li/kinhr>); Стратегічним планом розвитку на 2019-2026 (<http://surl.li/harkt>); Положенням про Вчену раду університету (<http://surl.li/mcwuy>); Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/hikof>) та змінами до нього (<http://surl.li/mcwdm>); Положенням про розроблення та реалізацію ОП (<http://surl.li/iswbj>); Положенням про гаранта ОП (<http://surl.li/lrvqo>); Правилами внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/lrucu>); Концепцією розвитку на 2023-2026 рр. (<http://surl.li/harki>); Положенням про організацію наукової, науково-технічної діяльності (<http://surl.li/mcwpj>); Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП (<http://surl.li/kpvyn>) та наукових посад (<http://surl.li/mcvvw>); Положенням про підвищення кваліфікації НПП (<http://surl.li/hiljn>); Положенням про рейтинг НПП (<http://surl.li/krynp>); Положенням про порядок проведення атестації НПП (<http://surl.li/mcwre>); Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу (<http://surl.li/hilbh>); Етичним кодексом (<http://surl.li/hilak>); Правилами академічної доброчесності (<http://surl.li/hilas>); Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату (<http://surl.li/hilgs>); Антикорупційною програмою ЧНУ (<http://surl.li/mcxam>); Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<http://surl.li/lrvqj>); Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості ВО (<http://surl.li/hjahp>); Положенням про проведення практики ЗдВО (<http://surl.li/lfxpu>); Положенням про порядок реалізації ЗдВО права на вибір НД (<http://surl.li/jysgl>); Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність ЗдВО (<http://surl.li/hikko>); Положенням про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених та Раду молодих вчених (<http://surl.li/mcwrv>); Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання ЗдВО (<http://surl.li/mcwwi>) та низкою інших документів, які висвітлені на офіційному сайті Чернівецького університету імені Юрія Федьковича - <http://surl.li/kiwxb>.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ОП «Міжнародне право» у ЧНУ за другим освітнім рівнем акредитується вдруге. На офіційному сайті, не пізніше, ніж за місяць до розгляду та затвердження освітньої програми, ЗВО оприлюднив проект для отримання зауважень та пропозицій всіх заінтересованих сторін – <http://surl.li/mcxmf>. При інтерв'юванні відповідних фокус-груп, які дотичні до оновлення ОП, таких як: ЗдВО, представники студентського самоврядування, роботодавці, представники баз практик та рецензенти, експертну групу запевнили, що вони мали можливість ознайомитися більше як за місяць з проектом ОП і надати свої пропозиції і зауваження. На запит ЕГ, гарант ОП надіслала перелік пропозицій ЗдВО і роботодавців при підготовці проекту ОП 2023 р. (датований 09.10.23 о 17:32). Також ті самі стейкхолдери мали можливість брати участь в засіданнях кафедри в обговоренні ОП. Після затвердження ОП, якщо зацікавлені сторони матимуть побажання надати нові пропозиції щодо змісту ОП, вони можуть писати на електронну скриньку гаранта ОП Карвацькій С.Б. - <http://surl.li/mcyua>; <http://surl.li/mcxmf>. Також ЗВО систематично проводить опитування серед ЗдВО та роботодавців і на сайті ЧНУ, ЕГ ознайомилася з результатами опитування, який стосується оцінки проекту ОП «Міжнародне право» 2023 року ЗдВО - <http://surl.li/mcywm>.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЧНУ імені Юрія Федьковича своєчасно оприлюднює на своєму офіційному сайті інформацію про освітню програму разом з метою, особливостями, компонентами, компетентностями, програмними результатами навчання. Загальна інформація про освітню програму, навчальний план, структурно-логічну схему, навчально-методичне забезпечення дисциплін, атестацію, виробничу практику та ін. висвітлена на веб-сайті - <http://surl.li/mcxmf>. На зустрічі зі ЗдВО і студентським самоврядуванням, ЕГ переконалася, що ці учасники освітнього процесу мали можливість ознайомитися з інформацією про освітню програму, її цілі, переліком обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів з їх змістом, робочою програмою, ПРН та формами підсумкового контролю, критеріями оцінювання ще до вступу на другий освітній рівень. ЗВО провело опитування ЗдВО за результатами вступної кампанії 2023 р. - <http://surl.li/mczug>; та якості освітніх послуг - <http://surl.li/mczus>; <http://surl.li/mczuy>. ЗдВО зазначили, що вся

необхідна інформація є на сайті університету, публікується в Telegram-каналах, а також в Instagram, Tiktok, Facebook та Youtube. а навчальні матеріали доступні системі Moodle. За результатами інтерв'ювань, ЕГ переконалася, що ЗдВО перед вступом і під час навчального процесу, мають можливість довідатися деталі освітньої програми, а роботодавці – про цілі ОП і очікувані компетентності ЗдВО на виході з ЧНУ, тому офіційний веб-сайт повністю відповідає на запити стейкхолдерів швидкою і зручною пошуковою системою.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ЧНУ імені Юрія Федьковича на ОП «Міжнародне право», на другому освітньому рівні визначено чіткі, зрозумілі правила і процедури, які є доступними і регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Якщо відбуваються зміни в нормативних документах, то ЗВО одразу публікує, які саме зміни були зроблені, як на прикладі з Положенням про організацію освітнього процесу. Тому на офіційному сайті університету оприлюднено актуальну та достовірну інформацію, завдяки якій, ЗдВО можуть ознайомитися як з нормативними документами, так і структурними підрозділами, освітньою програмою, науковими гуртками, заходами і т.д. А також, не менше, ніж за місяць до розгляду Вченою радою університету освітньої програми, гарант оприлюднила на офіційному сайті відповідний проект з метою отримати пропозиції і зауваження від стейкхолдерів. Актуальна освітня програма висвітлена разом з її цілями, характеристикою, компонентами, компетентностями та програмними результатами навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкою стороною за даним критерієм є: 1) відсутність опитування НПП щодо ОП, її якості, колег, адміністрації ЗВО, ЗдВО та ін. у вигляді анкетування; 2) сайт університету представлений лише українською мовою; 3) пропозиції і зауваження від стейкхолдерів на проект ОП не опубліковано на офіційному сайті. Експертною групою рекомендовано: 1) створити опитувальники для НПП, систематично проводити опитування і публікувати результати; 2) перекласти сайт як мінімум на англійську мову для зручності іноземців ознайомлюватись з освітніми програмами (тим більше Міжнародним правом), адже враховуючи географічне розташування університету, після війни є великий шанс, що іноземні абітурієнти проявили б бажання навчатися в Чернівцях (наприклад, Румунія і Молдова); 3) оприлюднивши надані пропозиції/зауваження, зацікавлені сторони мають можливість з часом проаналізувати їх і додати важливо нові ідеї, оскільки з часом вимоги роботодавців до компетентностей ЗдВО на виході будуть змінюватися. Таким чином, кожен ідею потрібно простежувати, аналізувати, вдосконалювати і впроваджувати при наступному перегляді освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

В університеті діють чіткі і зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Проект ОП зі всією інформацією: місією, цілями, компонентами та очікуваними результатами навчання оприлюднений заздалегідь, щоб відповідні зацікавлені сторони могли ознайомитися і подати пропозиції та зауваження (після затвердження ОП, на постійній основі, будь-які зацікавлені сторони можуть писати на електронну скриньку гаранта свої пропозиції стосовно діючої ОП), проте результати наданих пропозицій ЗВО не висвітлює на офіційному сайті. Попри це, сайт в достатній мірі є інформативним та легким у пошуку потрібної інформації. ЗВО систематично проводить анкетування ЗдВО та роботодавців, проте не НПП. Враховуючи вищезазначене, експертна група дійшла висновку, що освітня програма «Міжнародне право» за рівнем магістр, ЧНУ має повний рівень узгодженості із якісними характеристиками за трьома підкритеріями без інноваційності чи зразковості, тому відповідає рівню В за Критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

У ЗВО існує висока культура якості. Забезпечено максимально безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану. Враховуючи відсутність прикладів застосування правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, та результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, ЕГ рекомендує гаранту ОП та НПП, що забезпечують викладання ОК, в рамках освітнього процесу на ОП «Міжнародне право, посилити роботу з популяризації залучення здобувачів вищої освіти до участі у програмах академічної мобільності та заходах неформальної освіти. В ЗВО відсутня функція «телефон довіри» та «гаряча лінія», що ускладнює процес вирішення нагальних питань, скарг та пропозицій від ЗДВО. ЕГ рекомендує доопрацювати офіційну сторінку університету та додати відповідні опції для швидкого вирішення ситуацій в критичних моментах.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дешко Людмила Миколаївна

Члени експертної групи

Перепьолкін Сергій Михайлович

Присяжнюк Софія Юріївна